VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XX. évfolyam
6107. szám

4 oldal,
20 bani

Csütörtök,
1964.
október 29.

NAPIRENDEN

Jó teleltetéssel biztosítsuk az állatok hozamának növelését

Kétségbevonhatatlanul közeledik a tél. Egyre hűvösebbé válnak a nappalok s várhatjuk, hogy rövidesen a reggeli derek mellett megjönnek az éjszakai, majd a nappali fagyok is. De addig is sok a tennivaló mezőgazdasági egységeinkben. Jelenleg a betakaritás és az őszi vetés elvégzése köti le a vezetők és a dolgozók figyelmét és idejét. Ennek ellenére módot kell találni annak biztositására, hogy állatainkat megfelelően teleltethessük.

A rajoni pártbizottság és a rajoni mezőgazdasági tanács utmutatásai alapján és támogatásával, ebben az évben kollektiv gazdaságainkban gyarapodott az állomány. Ez, mint a kimutatásokból is kitünik, azt jelenti, hogy növekedett a gazdaságok pénzbevétele. Az állattenyésztés terén elért eredmények azonban nemcsak a tavaszi, nyári és őszi hónapokra korlátozódhatnak. Éppen ezért, a téli napokra is olyan feltételeket kell biztositani az állatoknak, hogy a hozamok ne csökkenjenek, hanem növekedjenek. Melyek ezek a feltételek? Elsősorban mindenütt be kell fejezni a megkezdett szálláshelyek épitését. Ez hozzájárul ahhoz, hogy az állatokat ne zsufoljuk össze. Igen fontos, hogy a meglévő épületeket is átvizsgáljuk, rendbehozzuk az ajtókat, ablakokat, a szellőztető berendezéseket és a szennyviz levezető csatornákat. A téli hideg napokon a nagyszámu állatállomány vizellátása is komoly gondot okoz. Éppen ezért szükséges, hogy még a rossz idő beállta előtt minden gazdaságban megtegyék a szükséges intézkedést a vizellátás biztositása érdekében. Itt két szempontot kell figyelembe venni. Az egyik, hogy olyan idő is adódhat, amikor az állatokat nem lehet kiengedni, tehát az istállókban kell itatni őket, a másik pedig az, hogy a gondozók nem tudnak elegendő vizet szállitani s ez károsan befolyásolhatja a hozamot.

Ha megvizsgáljuk rajonunk kollektiv gazdaságaiban az emlitett kérdéseket, elmondhatjuk, hogy a legtöbb helyen idejében hozzáláttak a télre való felkészüléshez. A majláti, a pécskai Avintul, a szemlaki Március 8, a szentmártoni, az iratosi és más kollektiv gazdaságokban idejében elkészültek a szükséges szálláshelyek, valamint az esedékes javitások. Akadnak azonban gazdaságok, ahol a meglévő állatlétszám elszállásolását nem tudják megfelelő módon biztositani, mivel nem készültek el a szükséges épitkezésekkel. Ez a helyzet Sofronyán, Szépfalun és még néhány más gazdaságban. A monostori kollektiv gazdaságban például nincs szükség, uj épületre, de a meglevőknél az ajtók, az ablakok javitásra szorulnak. Rendbe kell hozni a szennyviz levezető csatornákat és a padozatokat. Ezen munkákat a legsürgősebben el kell végezni.

Nagy figyelmet kell fordítanunk az állatok téli takarmányalapjának biztositására és tárolására. Igen helyesen cselekedtek azokban a gazdaságokban, ahol az istállók mellett a téli időszakra takarmánytároló és keverő helyiséget létesitettek. A gazdaságok állattenyésztési szakembereinek intézkedniök kell, hogy a téli hónapokban szükséges takarmány minél közelebb legyen a részlegekhez s igy rossz idő esetén ne okozzon gondot a szállitás. Igen fontos, hogy gazdaságaink vezető tanácsai, az állattenyésztési részlegekért felelős alelnökök intézkedjenek a takarmányok jó körülmények között való tárolásáról. A néhány héttel ezelőtti viharos időjárás bizony sok helyen megbontotta a széna- és szalmakazlakat. Többfelé azóta sem tettek semmit, hogy megvédjék a drága takarmányt az időjárás viszontagságaitól. Ez a helyzet például Monostoron.

Ha tekintetbe vesszük az állatok téli takarmányszükségletét, megállapithatjuk, hogy ezen a téren még akad tennivaló. Több gazdaságban nem készitettek elég silótakarmányt. Ez a helyzet a nagylaki Muresul gazdaságban is. Még nem késő, a kukoricaszár silózásával pótolni lehet a hiányt.

Az állatok jó teleltetésének biztositásához és ahhoz, hogy a téli napokban is növekedjenek a hozamok, igen sokrétü feladatot kell megvalósitaniok a gazdaságok vezető tanácsainak. Még nem késő, hathatós, jól átgondolt intézkedésekkel idejében meg lehet valósitani a feladatokat. Ehhez azonban az szükséges, hogy minden gazdaságban teljes felelősségérzettel lássanak munkához. A gazdaságok pártalapszervezetei irányitsák a vezető tanácsokat, biztositsanak olyan feltételeket az állattenyésztési részlegeken, hogy a téli napokon is — a jó gondozás és takarmányozás nyomán — több legyen a tej, nagyobb legyen a szaporulat és a sulygyarapodás.

Tapasztalatcsere

Két napon át, ma és holnap a Bánát tartományi vezetékes rádióállomások — szám szerint mintegy 40 — szerkesztőbizottságainak tagjai találkoznak az aradi Barátság Házának nagytermében (Bulevard étterem fölött). A találkozó tapasztalatcsere jellegű; lehetőséget nyujt arra, hogy a szerkesztő bizottságok tagjai megismerjék, elsajátitsák a legésszerübb, legeredményesebb munkamódszereket a vezetékes rádióállomások műsorainak minél igényesebb összeállitásánál.

A tapasztalatcsere néhány vezetékes rádióállomás szerkesztő bizottságának beszámolójával kezdődik, tevékenységükről, eredményeikről. Egy másik napirendi pont keretében a résztvevők csoportokban ellátogatnak városunk iparvállalataiba, ahol a helyszinen riportokat, interjukat, hireket készitenek s azokat magnetofonszalagra rögzitik.

Mi újság Majláton

A község szépitése és fejlesztése érdekében

Szorgalmas emberek laknak Majláton. Erről bárki meggyőződhet, amint belép a községbe. A házak, az utcák, a járdák mindenfelé rendezettek. Látszik, hogy itt jó gazdák laknak, akik szeretik, ha házuk környékén rend és tisztaság uralkodik.

A majláti néptanács ez évben is nagy gondot forditott a község további szépitésére és fejlesztésére. Kurila Péter, a néptanács elnöke elmondta, hogy 6 uj átjáróhidat épitettek és egy nagy hidat kijavitottak. Tovább folyik a járdák betonozása is. Ma már elértek azt, hogy az egész község járdáinak 60 százaléka betonlapokkal van ellátva. Folytatódott a főut még tavaly elkezdett kikövezése is. Az idén további 500 méteren végezték el ezt a munkát.

Emlitésre méltó, hogy a község lakossága, a képviselőkkel az élen, nagy odaadással kapcsolódott be a közérdekü munkálatok elvégzésébe.

Megkezdik a kulturotthon renoválását

Az elmult napokban megtartott néptanácsi ülésszakon a majlátiak megvizsgálták, hogy a lakosok miként egyenlitették ki az idei önkéntes hozzájárulás összegét. Örömmel állapitották meg, hogy mindenki teljes egészében eleget tett vállalásának. Az ülésszakon azt is megbeszélték, hogy az elkövetkező évben milyen munkálatokra forditják az önkéntes hozzájárulás összegét. A képviselők megemlitették, hogy időszerü volna a kulturotthon renoválása. Ezt valamennyien helyeselték és ezért elhatározták, hogy a november 8-án sorrakerülő népgyülés elé terjesztik azt a javaslatot, hogy a jövő évi önkéntes hozzájárulás egész összegét a kulturotthon renoválására forditsák.

★

A majláti néptanácsi képviselők tulnyomó többsége odaadással tesz eleget feladatának. Állandóan szoros kapcsolatot tartanak fenn körzetük lakosaival. Ezek között emlithetjük Nagy Viktóriát, Nyári Andrást, Andrási Györgyöt, Lakatos Pétert, Lipóczi Annát és Szömörédi Pált.

A hozzáértő munka gyümölcse

A majláti kollektiv gazdaságban, a kedvezőtlen időjárás következtében általában közepes terméshozamokat értek el. A kollektivisták hozzáértő, szorgalmas munkája nyomán azonban egyes termányeknél, de különösen a konyhakertészetnél az eredmények jóval nagyobbak a vártnál. Igy például a 6 hektár korai paradicsomból 268 800 lej bevételt irányoztak elő. De mivel a palántanevelésétől kezdve jól dolgoztak és korai termést értek el, a bevétel meghaladta a 439 000 lejt. Nem hiába vannak közel a majlátiak a vingaiakhoz, ők is hozzáfogtak a vöröshagyma termesztéséhez. Ebben az évben a 35 hektár hagymából 400 000 lejt irányoztak elő. A jelek szerint azonban a bevétel meg fogja haladni a 750 000 lejt. Jó a 12 hektár sárgarépa és a 9 hektár gyökérzöldség termése is. Igaz, a máknál jóval terven alul maradtak, de jó jövedelemre számitanak a 26 hektár pirospaprikából. Dicsérőleg szólhatunk a 2-es számu brigád 1-es csoportjának tagjairól, akik mind mennyiségileg, mind pedig minőségileg legjobb eredményt értek el a paprika termesztésénél.

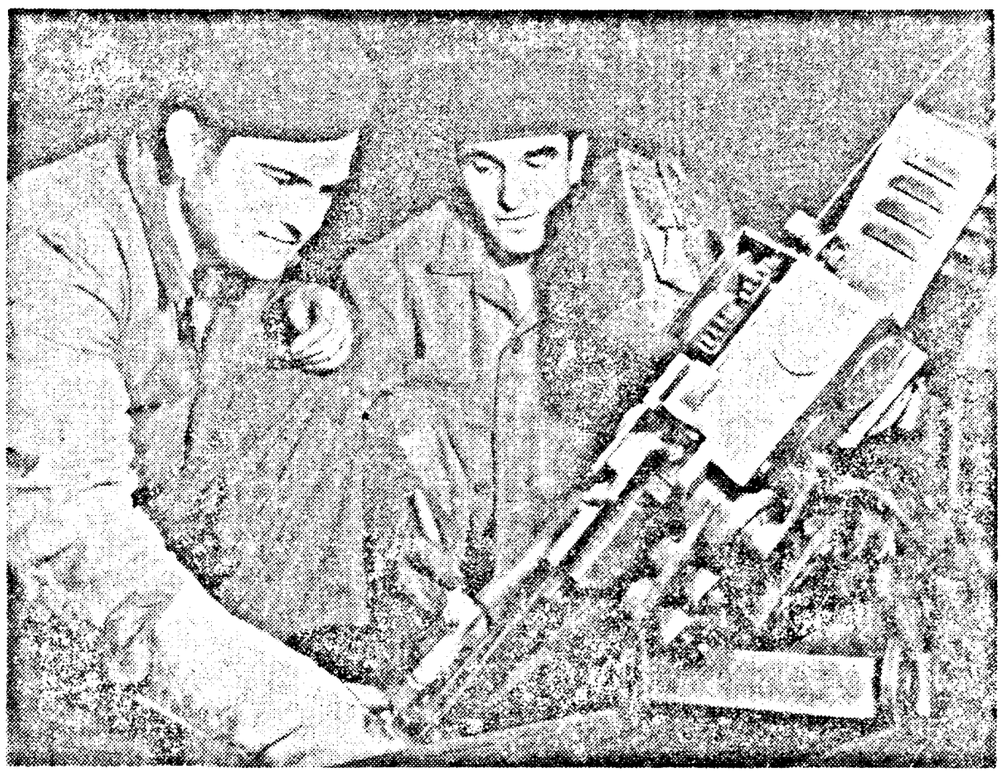

Felvételünk Vasile Tudorel kommunistáról és Simăndan Stefan IMSZ-tagról, a Vagongyár két élenjáró automata hegesztőjéről készült. Mindketten kifogástalanul dolgoznak, előirányzatukat átlagban 102 százalékban teljesitik. A felvétel pillanatát megelőzően is néhány perces szakmai megbeszélésre jött össze a két hegesztő, s mint megannyi más alkalommal, ezuttal is elsősorban a munka minőségéről esett szó.

Következetesen harcolnak a jövedelmezőség biztosításáért

- **Az első negyedévben 232 000 lej jövedelem**
- **A második negyedévben 393 000 lej tiszta nyereség**
- **A harmadik negyedévben a tervszerűsített 1 334 000 lej helyett 2 518 000 lej tiszta bevételt mutat a mérleg**

Az elmult napokban az orczifalvi állami gazdaságban jártunk. Mindenütt szorgos munka folyt. Szakemberekkel alig tudtunk szót váltani. Mindenki munkahelyén, a szántóföldön vagy az állattenyésztési részlegen tevékenykedett. A gazdaság központi irodájában, a könyvelőségen, a papirok halk zizegése közben szorgalmas könyvelők készitették a harmadik évnegyed mérlegét. A dossziék, a sok nyugta és kimutatás összesitése végre a gazdaság főkönyvelője elé került, aki elégedetten állapitotta meg, hogy az elmult évnegyed is eredményesen zárult. A gazdaság vezető tanácsa, a pártalapszervezet irányitásával, napról napra következetesen harcolt azért, hogy az 1964-es évet, pártunk utmutatásának megfelelően, jövedelemmel zárják.

De még mielőtt a részletekre rátérnénk, ismertessük olvasóinkkal, hogyan is dolgoztak ebben a gazdaságban. Az év elején, miután jóváhagyták a terv mutatószámait, osztályonként brigádonként feldogozták azokat a gazdaság munkásaival. A tervek az előző évi eredmények figyelembevételével készültek és ösztönzőek voltak. A megvitatás után a tervet negyedévekre, majd dekádokra osztották fel.

A gazdaságban két termelési ág működik: a növénytermesztés és az állattenyésztés. Ezekre elkészült a pénzügyi terv is, a termelési tervhez hasonlóan. A gazdaság vezető tanácsa okult az elmult évek hiányosságaiból és ebben az évben havonta elemezték a tervek teljesitését s minden vezető tanácsi gyülés után konkrét határozatot hoztak az észlelt hiányosságok felszámolása érdekében. Minden alkalommal határozatban hivták fel a szóban forgó részleg vagy brigád vezetőjének figyelmét a feladatok teljesitésére s kötelezték annak végrehajtására. A gazdaság vezető tanácsa felosztotta tagjai között a különböző termelési ágakat és mindenki személyesen felelt azok ellenőrzéséért és irányitásáért. Az év első napjától kezdve nagy figyelmet forditottak a termelési és értékesitési terv megvalósitására. A gazdaság szakembereinek, technikusainak első és legfontosabb feladatként jelölték meg — a termelési terv mellett — a pénzügyi terv teljesitését is.

Igy indultak és igy dolgoztak egész éven át. S március 31-én az első évnegyed befejezése alkalmával a gazdaságban 232 000 lej jövedelmet tüntettek fel, mint pozitiv megvalósitást. A második évnegyedben 393 000 lejre gyarapodott a jövedelem értéke. Az emlitett két évnegyedben csupán az állattenyésztési részlegek járultak hozzá a jövedelemhez. De ez is elég volt ahhoz, hogy ne csak teljesitsék, hanem jóval tul is lépjék az előirányzatokat és nagyban csökkentsék az önköltségi árat. Igy például az emlitett két évnegyedben a tej literenkénti önköltségi árát 21 banival, a választott malacokét 84 lejjel szállitották le. A sertéstenyésztésen is mindenütt az előirtnál nagyobb volt a sulygyarapodás és nagymértékben csökkent az önköltségi ár.

Az orczifalvi állami gazdaságban a harmadik évnegyedben már

Goda István

(Folytatása a 3. oldalon)

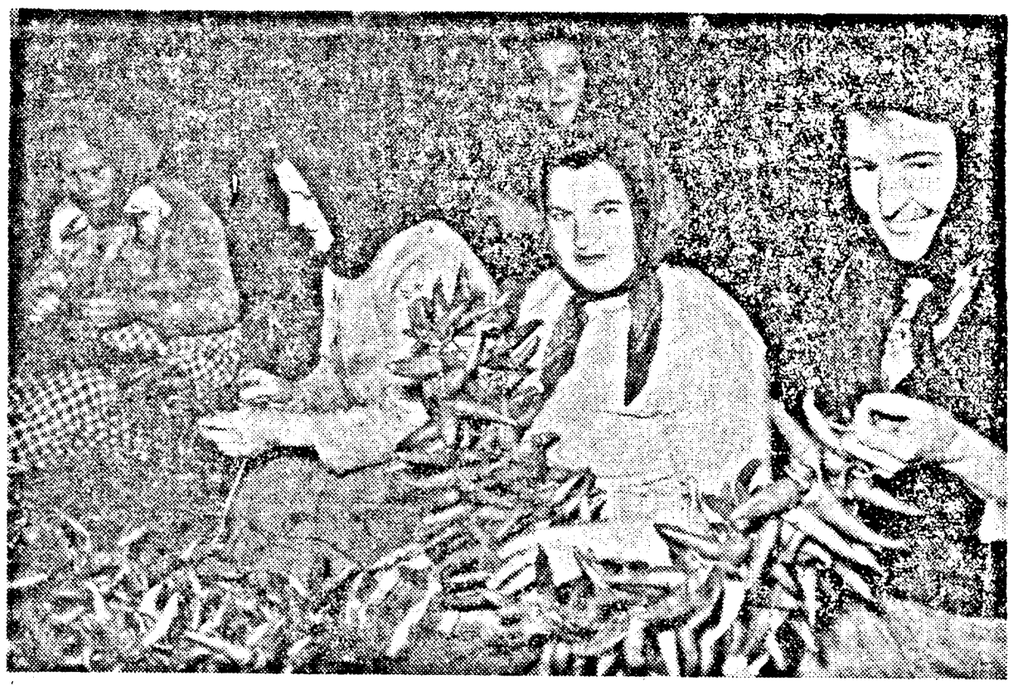

A majláti kollektiv gazdaságban hozzáértéssel és szeretettel foglalkoznak a paprika termesztésével. Ebben az évben is 26 hektáron ültettek paprikát s most a kollektivista asszonyok füzérezik a gazdag termést. Képünkön: a 3-as számu brigád egyik csoportjának tagjai — Molnár Anna, Szőke Lucsia, Kardos Etelka, Hodi Katalin és Lipoczi Erzsébet — kollektivista asszonyok láthatók munka közben.

A FÉMFARAGÓ

Amikor kiejtjük azt a szót, hogy faragó, önkéntelenül is képzőművészre, szobrászra gondolunk. Arra, aki fából, kőből, márványból vagy akár öntött gipszből, vésőjével mestermüvet alkot. Most az egyszer azonban nem képzőművészről szólunk, hanem „egyszerü" fémfaragóról, a finommechanikusról, vagy szerszámkészitőről, ahogyan nehézipari mühelyeinkben nevezik. Arról, kinek munkája, bár alkotás mégsem müvészi, de amellett, hogy nem remekmü, mégis mesteri. Arról a szakemberről irunk, aki a fémet, a nemes acélokat és az ötvözeteikből származó különböző anyagokat furja és faragja, reszeli és csiszolja, mig azok szerszámmá, szerkezetté, vagy alakverőmatricává válnak.

1.

Ez a szakma vonzotta azt a barna gyerkőcöt is, aki most tizennyolc esztendeje, mint félénk kisinas lépegetett egyik satupadtól a másikig, miközben fekete csillogó szeme nem tudott betelni a sok fényes szerszám, matrica, kokilla és más, fémből készült, vagy éppen akkor készülő, eszköz látásával.

Eleinte ugy érezte: soha, de soha nem fogja megtanulni ezt a bonyolult, sok türelmet és még több szakismeretet igénylő szakmát. Elgondolkozott azon, miért is szükséges tudnia egy szerszámlakatosnak például azt, hogy hány fokig kell heviteni az ecélokat edzéskor, milyen hőmérsékleten kell azokat visszaereszteni és még azt is, hogy milyen szinben játszanak, amikor a molekulák a nagy hő hatására kitágulnak. Gyermekfejjel ugy gondolta, elegendő az is, ha reszelővel és vágóval vagy más szerszámmal a kivánt alakot tudja kölcsönözni a fémnek.

— Majd megtudod magad is, hogy miért szükséges — magyarázta mestere. — Persze addig még sokat kell tanulnod. Figyeld minden mozdulatunkat s necsak a kimondott szavakból, hanem a fogásokból is okulj — de különben majd három év mulva ismét felvetjük ezt a kérdést. Addig is dolgozz szorgalmasan és végezd el becsülettel a reádbizott munkát. Nézd csak, itt van ez a kazánlemezből kivágott fémdarab, reszeld ki a nyilást a rajta lévő rajz szerint. Vágókat és reszelőket itt, ebben a jobboldali fiókban találsz...

S ezzel sarkonfordult s mint aki nem akar tovább foglalkozni a kisinassal, satuja felé igyekezett. Pedig nem ugy volt. Csak ezt a látszatot akarta kelteni. Titkon arra-arra pillantott az orrára csuszott szemüveg fölött és biráló szemmel kisérte Sabin minden mozdulatát.

— Ügyes gyerek — mondta egyik nap a főmesternek — s ami a legfontosabb, nyugodt és türelmes. — Ugy gondolom, jó szakember lesz belőle.

2.

És azzá is vált. A Szerszámgépgyárban sokan ismerik Negriu Sabint. Ott dolgozik a szerszámműhelyben a finommechanika, vagyis a fémfaragó részlegen. De most már nem ő tanul, hanem másokat tanit. Satupadjánál két fiatal szakiskolás is szorgoskodik. S ő, mint annakidején mesterétől tanulta, türelmesen, hozzáértéssel vezeti be őket a szakma titkaiba.

Nemrég bonyolult szerszámok és kokillák rajzait osztották ki a legjobb matricakészitők között. Negriu Sabin is kapott egyet. De ez merőben különbözött az eddigiektől, hiszen a szerszámnak nem fémet kell sajtolnia, hanem müanyagot. A magasfoku pontosságot megkövetelő müszaki jelzéseket majdnem minden müveletnél feltüntették.

Figyelmesen tanulmányozni kezdte a rajzot, majd munkához látott. Óvatosan, mint mindig, a legegyszerübbnek tünő müveleteknek is nagy fontosságot tulajdonitva. Pedig ezek a szerszámok nem nemes fémből, hanem egyszerü hengerelt acélból készültek. De hát ebben a szakmában a pontosság mindennél előbbrevaló feladat. S amikor a szerszámot kipróbálták és az első forró, gőzölgő müanyagból készült alkatrészt kiemelték „karjaiból", ő, a fémfaragó volt a legboldogabb, mert az általa készitett kokillából kikerült alkatrész minden müszaki szempontból megfelelt.

Satujához lépett és ismét munkához látott. A vékony, türeszelő apró, szabad szemmel nem látható, fényes szürke port szórva a satura minden mozdulat után egy, két tizeddel lejjebb hatolt az előrajzolt girbe-görbe vonal felé. Ujabb szerszám készült tehát, ujabb alkotás, melyet ő, Negriu Sabin, a fémfaragó akar megvalósitani, épp ugy, mint eddig valamennyit.

3.

De ahhoz, hogy valóban mesteri rangra emelje szaktudását, tanulnia kell. S ez mindig megvalósitásra váró távlatként állt előtte. Felmérte a lehetőségeket és élt is velük. Most három esztendeje azonban döntő lépésre szánta el magát. Beiratkozott a helybeli mesteriskola esti tagozatára, hogy ott gyarapitsa szakismereteit. Ma is ott találhatjuk a harmadévesek osztályában az egyik padban, amint jegyzeteit olvasgatja. Felelni készül és most sem akar szégyent vallani; mert ez az utolsó esztendő, melyet itt, az iskola padok között tölt s a vizsgákra is jól fel kell készülnie. Amikor a lehetőségekről s az esélyekről beszél, egyszerüen csak ennyit mond: remélem, hogy nem hozok majd szégyent azokra, akik engem ideküldtek.

T. S.

60 perc egy kis üzletben

Természettudományi szakkönyvben olvastam, hogy hazánk a gyógynövényekben igen gazdag országok közé tartozik. A változatos éghajlatnak és más igen kedvező természeti feltételeknek tulajdonitható, hogy az ország területén spontánul több, mint 300 gyógynövényfajta terem. Ezek tudományos módon történő értékesitésének megszervezésére csak a népi hatalom éveiben került sor. Feldolgozásukkal külön vállalatokban foglalkoznak. Mezőgazdasági mérnökök, gyógyszerészek, vegyészek, gyógynövényekben specializált botanikusok irányitják a munkát nagy gonddal és felelősségérzettel.

Gyógynövényeink ma már igen keresettek határainkon tul is.

...A minap benyitottam a Cernei utcai gyógynövényeket értékesitő üzletbe. Fehérköpenyes asszony, Strengaru Sofia elvtársnő szorgoskodott a pult mögött. (Ő helyettesiti a pihenőszabadságát töltő üzletvezetőt, Rossi Candide-ot). Akadt dolga bőven: az ajtó sürün nyilt, a vevők szinte egymásnak adták a kilincset.

Idős bácsira került éppen sor.

— Kérek valami jó teát asztma, epe és májbántalmak ellen — mondotta.

— Tessék. Igen jó hatással van mindkettő a szervezetre — és két csomagocskát nyujtott a bácsi felé — a használati utasitás sem hiányzik róla — füzte még hozzá felvilágositásként az elárusitónő.

— A férjem gyakran panaszkodik bélfájdalmakról — panaszkodott egy középkoru asszony. — Az orvos azt ajánlotta, hogy teát igyék.

— A leghatékonyabb ez a kamilla, cickafark, citromfű, ánizs, menta, csombor és mákfej keverékéből készült tea. Bizonyára használni fog — ajánlotta Strengaru elvtársnő.

— Légcsőhurut elleni teára volna szükségem — hangzott a következő kérés és máris megkapta a martilapu, utifű, tavaszi kankalin gyökér, örvénygyökér, csalánlevél, szurokfű és más gyógynövények keverékéből készült teacsomagot.

Halkszavu fiatalasszony ánizsmagot kért, ebből főz teát néhány hónapos csecsemőjének.

Sokan mentát, mások cseresznye teát, hársfateát, kamillát vásároltak. Fehérhaju néni reumatikus fájdalmak elleni tea után érdeklődött.

S volt ott a polcokon gyógyir ugyszólván minden bajra, betegségre: a magas vérnyomásuaknak; a gyomor, epe és májbántalmakban szenvedőknek egyaránt. De találni itt idegnyugtató teát, valamint szivbántalmakban és érelmeszesedésben szenvedőknek is. Vesebántalmak ellen kitünő a cseresznyeszárból készült tea. Reuma ellen a nyirfalevél, fenyőmag, zsurló, édesgyökér, babhüvely, stb. keverékéből készült tea igen hatékony. A hársfatea nagyon jó idegnyugtató, de sokan vásárolják mindennapi használatra is. Ize finom, aromája kellemes. Literes üvegekben tárolják a gazdag C-vitamin tartalmu (több van benne, mint a citromban) hecsedli szirupot. Fogyasztása ajánlatos a magas vérnyomásuaknak. Az asztmatikus bántalmakban szenvedők nemcsak értékes gyógyteát találnak itt, hanem gyógycigarettát is.

És akár órákig sorolhatnánk az elnevezéseket. Mert igen bő a gyógynövény választék. Azok, akik ide betérnek vásárolni, ritkán távoznak üres kézzel. Pedig a forgalom nagy, egyre többen és egyre szivesebben keresik fel ezt a kis üzletet. Mind nagyobb „népszerüségre" tesznek szert gyógynövényeink.

m. k.

A fővárosi művészeti főiskolák centenáriuma

A fővárosi művészeti főiskolák centenáriumának szentelt rendezvények második napján megkezdődött az I. L. Caragiale Szín- és Filmművészeti Intézet, a Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Intézet és a Ciprian Porumbescu zenekonzervatórium tantestületeinek jubiláris tudományos ülésszaka.

Ugyanaznap délelőtt az ország számos kulturális és művészeti személyisége, aki résztvesz az ünnepségeken, ellátogatott az I. L. Caragiale Szín- és Filmművészeti Intézetbe, majd jelen volt a Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Intézet centenáriumi kiállításának megnyitásán.

Az ünnepségen megjelentek: Stefan Balan, oktatásügyi miniszter, Constanta Crăciun, a Művelődés- és Művészetügyi Állami Bizottság elnöke, a bukaresti és vidéki központi intézmények és felsőoktatási intézetek képviselői, akadémikusok, tanerők és egyetemi hallgatók. Petre Dumitrescu egyetemi tanár a fővárosi Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Intézet rektorának megnyitó beszéde után az egybegyűltek megtekintették a kiállítást. A kiállítás anyagai között látható a szépművészeti iskola megalapításáról szóló okmány másolata Alexandru Ioan Cuza fejedelem aláírásával, más okmányok, amelyek bemutatják Th. Aman és Gh. Tattarescu festőművészek előterjesztését az intézet megalapítására és jó működésére, másolatok az egykori egyetemi diákok írásos tiltakozásáról, akik azt kérték, hogy juttassanak nekik ösztöndíjat, az egykori tanulók és tanárok fényképei és eredeti festményei, akik ebben a művészeti iskolában tanultak és dolgoztak. Több fénykép mutatja be a képzőművészeti oktatás színvonalának növekedését a népi demokratikus rendszerben az új szakosított osztályok létesítésével, valamint azokat az új élet és munkakörülményeket, amelyeket ma a képzőművészetet tanulmányozó tanulóknak és a képzőművészeknek biztosítanak országunkban.

(Agerpres)

Munkában a társadalmi ellenőrző csoportok

Hat hónapja annak, hogy megválasztották a társadalmi ellenőrző csoportok tagjait. A társadalmi ellenőrök feladata figyelemmel kísérni a kenyérgyártás és szállítás, valamint az elosztás kérdéseit s ott, ahol arra szükség mutatkozik, segítséget nyújtani. Ötvenegy ilyen csoport tevékenykedik és ellenőrzi terv szerint Arad városban a kenyér elosztás problémáit. Legtöbbjük igyekszik eleget tenni feladatának s eddig mintegy 95 esetben gyakorolták ellenőrzési jogukat. Természetesen munkájuk során nemcsak egyszerű szemlélői a kenyér szállításának és elosztásának, hanem gyakran papírra vetik észrevételeiket és értékes javaslatokat tesznek a munka megjavításáért. Számos esetben ugyanis hibák merültek fel. Így például augusztusban több elárusító egység késve kapta meg a kenyeret, mivel aznap bevezették a kenyér ládákban történő szállítását és az új szállítási módszer nehézségek elé állította a vállalat dolgozóit.

A 27-es, 61-es, 66-os, 98-as és 166-os számu elosztó egységekben több izben megjegyzések hangzottak el, miszerint egyes árufélességek késve érkeztek. Ezért azokat nem minden esetben tudták eladni. A 39-es, 53-as, 98-as, 112-es és 132-es számu egységekben az ellenőrző csoportok egyes esetekben, az említett időszakban zuzódott, sületlen kenyeret találtak. A csoportok felhívták az elosztó egységek felelőseit, hogy a jövőben tanusitsanak nagyobb igényességet a kenyerek átvétele alkalmával.

Az ellenőrző csoportok javaslata alapján az Alimentara HKSZ vezetősége intézkedett több üzlet korszerüsitése érdekében. Így a 106-os számu üzletet ruhatárral, uj polcokkal látták el. Hasonlóképpen felujitották a 132-es számu üzlet berendezését is. Ezek és számos más intézkedés bizonyitja, hogy az Alimentara HKSZ vezetősége nagy figyelmet fordit a társadalmi ellenőrző csoportok javaslatainak mielőbbi megoldására.

Azok a csoportok, amelyek a kenyér gyártását és szállitását ellenőrzik, szintén eredményes tevékenységet fejtettek ki. Munkájukat gondosan elkészitett grafikon alapján végzik. Számos értékes javaslatot tettek a Sütőipari Vállalat vezetőségének, amely figyelembe vette ezeket s intézkedett az észlelt hiányosságok kiküszöbölésére. Igy például Gligor Ioan és Schanthaler Ferenc kenyérkihordókat, többszöri késésük miatt, más munkahelyre osztották be. A jövőben a Sütőipari vállalat vezetőségének még nagyobb gondot kell forditania a kenyérszállitó ládák idejében való begyüjtésére, mert ezáltal is hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az elosztó egységekben nagyobb rend uralkodjék s egyuttal tágasabbak is legyenek.

A fentiekből kitünik, hogy ha a városi néptanács illetékes szervei megfelelő segitségben részesitik ezeket az ellenőrző csoportokat, munkájuk állandó javulást mutat. Szükséges azonban, hogy a Helyi Szakszervezeti Tanács s a Városi Nőbizottság is nagyobb segitséget nyujtson az ellenőrző csoportok tagjainak mozgósitásában, gyüléseik megszervezésében.

Hasznos lenne, ha a jövőben időközönként tapasztalatcseréket szerveznének az ellenőrző csoportok tagjai között, ismertetnék a leginkább bevált munkamódszereket, hogy igy azokat általánositani lehessen. Ideje lenne már, hogy a Sütőipari Vállalat vezetősége megértse: munkaüléseire, produkciós gyüléseire köteles meghivni az ellenőrző csoportok tagjait is s főleg azokat, akik a kenyérgyártó egységek munkáját ellenőrzik.

Eredménnyel járna az is, ha időközönként megbeszéléseket tartanának a kerületek lakosságával s ezeken részt vennének a néptanácsi képviselők is, akik az illetékesek tudomására hoznák a lakosság észrevételeit. Ilymódon az ellenőrző csoportok ezután még jelentősebb mértékben járulhatnak hozzá a kenyérgyártás, a kenyérszállitás és elosztás javitásához.

Iancu Ion,
a Bánát Tartományi Néptanács instruktora

Sporthívadó

A városi labdarugó bajnokság

első csoportjában teljes fordulót játszottak le a csapatok. A fordulóra jellemző, hogy a rendező csapatok tulnyomó többsége megszerezte a győzelmet s ezzel a bajnoki pontokat. Csupán az UTA fonodának és a Strungulnak nem sikerült győznie hazai pályán. A Foresta továbbra is jól szerepel, a bajnoki táblázat élén áll 13 ponttal. A Foresta csapata a FZ együttesével mérkőzött, amelyet 2:0 arányban mult felül. A Muresul a Libertatea csapatával mérte össze erejét. A bajnoki találkozón szoros küzdelem alakult ki. A győzelmet végülis a Muresul csapatának sikerült kivivnia 4:3 arányban. Az Indagrara a Fierarul csapatát látta vendégül. A szeszgyári együttes sokkal jobban játszott, a csatárok kihasználták a gólhelyzeteket. Az együttes biztosan győzött 3:0 arányban. A Strungul a Panificatie együttesével mérkőzött a bajnoki pontokért. Az esélyes a Strungul csapata volt, mégsem sikerült megszereznie a győzelmet a lelkesen játszó Panificatie csapatával szemben. A mérkőzés ugyanis 2:2 arányu döntetlennel végződött. A Motorul a Vörös Trikó gyár csapatával mérte össze tudását. A vendéglátó együttes minden tekintetben felülmulta ellenfelét és biztosan győzött 3:0 arányban.

UTA fonoda—IR Progresul 1:2 (1:0)

Az UTA pályán került sor a bajnoki mérkőzés megrendezésére. Az első félidőben a Progresul széllel szemben játszott, mégis többet és veszélyesebben támadott, a csatárok azonban gólképtelennek bizonyultak. A textilgyári együttes veszélyes ellentámadásokkal válaszolt és a 27. percben Dumitriu II-esből megszerezte a vezetést. A félidő végéig már nem változott az eredmény, noha a Progresul fölényben játszott.

Fordulás után az IR Progresul teljesen átvette a játék irányitását, támadást támadás után vezetett az UTA fonoda kapuja felé. S a sorozatos Progresul támadások eredményeként az 54. percben sikerült a kiegyenlités Laczkó révén, aki szép akció után mintegy 20 méterről hálóba küldte a labdát. A Progresul ezután a győzelmet jelentő gól eléréséért küzdött. Ez a 60. percben sikerült is, amikor Sodolescu küldte a labdát rendeltetési helyére. A Progresul tehát 2:1 arányban megnyerte a bajnoki találkozót. A győztes csapatból különösen Laczkó, Köles, Miere, Kurila és Nagy tünt ki.

Jelenleg igy néz ki a táblázat a városi bajnokság első csoportjában:

Foresta	7	6	1	0	13: 1	13
Muresul	8	5	2	1	22:11	12
Indagrara	8	5	1	2	15: 5	11
Progresul	7	4	2	1	12: 7	10
UTA fonoda	8	4	0	4	21:11	8
FZ	8	4	0	4	11:14	8
Strungul	5	3	1	1	12: 5	7
Libertatea	8	2	2	4	10:16	6
Motorul	8	3	0	5	9:11	6
Panificatie	8	2	2	4	14:21	6
Fierarul	8	1	0	7	6:32	2
Vörös Trikó	7	0	1	6	7:19	1

Rajonunkban

Egyre többen viselik a Polisportiv jelvényt

A TSU rajoni tanácsának kezdeményezésére a rajonban működő sportegyesületek tulnyomó többsége arra mozgósitotta a fiatalokat, hogy tegyék le a kötelező gyakorlatokat a Polisportiv jelvény megszerzése céljából. Általában tapasztalható, hogy rajonunkban jelentős eredményeket értek el ezirányban a sportegyesületek. Bizonyitja ezt az a tény is, hogy jelenleg 1678 fiatal viseli a Polisportiv jelvény első fokozatát, akik közül 212 leány. Rajonunkban tehát mind több azoknak a fiataloknak a száma, akik a Polisportiv jelvényt viselik.

Kétségtelen, hogy vannak még egyes sportegyesületek, amelyek nem végeztek kellő mozgositó munkát az ifjuság körében. Ezek közé tartozik például a monostori, a sági, a pankotai, a szentmártoni, a németszentpéteri és más sportegyesület. Az emlitett sportegyesületekben ugyanis eddig még egyetlen fiatal sem szerezte meg a Polisportiv jelvényt. Szükséges, hogy valamennyi sportegyesületben nagyobb figyelmet forditsanak erre a kérdésre.

A tömegművelődés szolgálatában

Az aradi vasuti műhelyben végetért a munkanap. Măguleanu Gheorghe fiatal esztergályos megisztogatja gépét, sletve átöltözik, majd elindul a belvárosi klub felé. Próbanap van ma és pontos akar lenni, mint rendszerint. Mint a népi zenekar irányitója, igyekszik a fegyelemben példát mutatni a többiek előtt. Bár még csak 26 éves, Măguleanu Gheorghe egyike a klub legrégibb és legaktivabb műkedvelőinek. A fiatal férfi a zenekar vezetője, elismert akkordeonos és ugyanakkor jó nevelőnek is bizonyul. A népdalok tehetséges előadójával, Ilica Teodorral különleges érdemeket szerzett a szólóénekesek és a zenekar tagjainak kiképzésében. Ha Tripon Gheorghe, Blaj Ioan, Năstase Volchită vagy Usvat Lenuta szólisták magas művészi szinvonalon adják elő műsorszámaikat a vasuti dolgozók előtt, ez részben fiatal irányitójuknak köszönhető, aki eddigi sikereit ujabbakkal tetézte és ugyanakkor megszerezte a Népi Művészeti Iskola zeneszakosztályának diplomáját is. Hasonlóképpen az 5 érdeme az is, hogy az utóbbi időben sikerült öccsét szintén bevonnia a vasuti műkedvelők népes táborába.

Milyen számok találhatók a tehetséges fiatalember repertoárjában? Műsora igen változatos. A román folklór kiapadhatatlan kincset jelent, amiből a műkedvelők állandóan merithetnek. Sirba, hora, învîrtita és más népi táncok csendülnek fel Măguleanu Gheorghe ujjainak játéka nyomán, Ilica Teodor ajkáról pedig száll a dal. Csodálattal tölti el annak szivét, aki hallgatja.

A jó hirnévnek örvendő szólóénekes a VII. országos kulturversenyen jutalomban részesült és sikere a Măguleanu Gheorghe által szolgáltatott jó zenekiséretnek is tulajdonitható. A Lupta CFR lap hasábjain ugy irnak a két aradiról, mint a népi zene legtehetségesebb előadóiról a vasutasok soraiban. Ezt a nagy megtiszteltetést és hirnevet évek óta tartó szorgos munka árán vivták ki.

Ilyen ember Măguleanu Gheorghe. Fáradhatatlan a vasutasok számára tartott előadásokon éppugy, mint a városkörnyéki falvakban a vendégszereplések alkalmával. Mint zeneszólista, a zenekar irányitója, Ilica Teodor énekes kisérője, vagy pedig mint népi táncos Măguleanu Gheorghe sokoldalu tehetségről tesz tanubizonyságot. Örül annak, hogy műkedvelő lehet, hogy hozzáértését és tudását a tömegművelődés szolgálatába állithatja. Éppen ezért a vasutasok, a klub vezetősége, mindenkor az elismerés és dicséret hangján szólanak Măguleanu Gheorghe esztergályosról.

Tăutan Gheorghe,
a vasuti fűtőház dolgozója

Közérdekű rendezvények

Az elmult héten — szokás szerint — városunk üzemi klubjai a munkahelyeken és a klubhelyiségekben több hasznos rendezvényt tartottak.

A December 30 gyár szövődéjében Birsete Ecaterina tanárnő megszivlelést érdemlő észrevételeket tett azzál kapcsolatban, hogyan kell viselkedjünk a mindennapi életben. Csütörtökön, a klubban került sor közérdekü kérdésről szóló előadásra, amelynek cime: *A közvagyon megőrzése — minden honpolgár kötelessége.* Ugyancsak aznap nagyszabásu ünnepi gyülésen vettek részt a textilgyári dolgozók a Román Népköztársaság Fegyveres Erőinek Napja alkalmából. Az ünnepi előadást a klub műkedvelő gárdájának szines, gazdag művészi műsora követte. Vasárnap délelőtt a klub nagy előadótermében az üzem élenjáró dolgozóinak tiszteletére tartottak ügyesen összeállitott kulturműsort. A nagyszámu közönség elismeréssel fogadta a népszerü tánccsoport seprősi táncszvitjét, a dijnyertes rigmusbrigád szórakoztató, hangulatos produkcióját, a népdalénekesek műsorszámait.

A Vagongyár klubja és könyvtára az elmult időszakban szintén több jólsikerült kulturális-nevelő akciót szervezett. Október 24-én a kovácsmühely Vörös sarkában *Büszkék vagyunk termékeinkre* cimmel hangzott el jól dokumentált ismertető, amely bizonyára további lendületes munkára serkenti ennek az üzemrészlegnek a dolgozóit is. Ugyancsak ezen a napon az öntödében nagyszámu hallgatóság jelenlétében került sor a Román Népköztársaság Fegyveres Erői Napjára való megemlékező előadásra.

Az üzemi könyvtár az elmult héten a román irodalom néhány kiváló képviselőjének művészi tevékenységével igyekezett megismertetni minél több dolgozót. Október 21-én az öntödében például Rivis Ioan öntő, a részleg szakszervezeti bizottságának kulturfelelőse a neves román proletárköltő, Theodor Neculuta irodalmi munkásságával foglalkozott. Október 23-án a könyvtár *Irodalmi archképcsarnok* sorozatában Geo Bogza, a kiváló román riporter életéről és alkotó tevékenységéről beszélt az előadó az asztalos műhelyben. Október 24-én a villanyszerelő részlegen a haladó román irodalom egyik jeles képviselőjének, Alexandru Odobescunak a hazai művelődés történetében betöltött szerepéről tartottak előadást.

Új román filmek

Több uj román film készült el. Ezek között megemlithetjük Caragiale, a nagy iró öt, filmre vitt karcolatát Jean Georgescu rendezésében, Andrei Blaier „Befejezetlen ház" cimü filmjét, a Tudor Musatescu Titanic Vals cimü szindarabjából készült filmet, amelynek cime „Négy lépésre a végtelentől". Mircea Drăgan filmet készitett Mihail Sadoveanu „Neamul Soimarestilor" cimü regényéből. Liviu Ciulei befejezte Liviu Rebreanu „Akasztottak erdeje" cimü regényének filmváltozatát.

A BUCURESTI FILMSTUDIÓBAN és az ország különböző vidékein ujabb román filmeket forgatnak. Iulian Mihu rendező filmre viszi Eugen Barbu „Soseaua Nordului" cimü regényét. Ion Grigorescu és Manole Marcus forgatókönyve alapján készül a „Cartierul Veseliei" cimü film. Gh. Vitanidis „De n-ar fi examenele" cimen készit filmet. Elisabta Bostan rendezi az „Amintiri din copilărie" cimü filmet. Ion Popescu-Gopo uj filmjének cime „Harap Alb".

A Gépjavitó Üzem két ügyes és szorgalmas öntőjéről készült ez a felvétel. Begov Ferenc és Vasiu Teodor a centrifugális szivattyuk alkatrészeinek mintázását végezték éppen. Miután jól ledöngölték az öntőföldet, kikerül a vasmag, majd megtakaritják azt a reáragadt homokmorzsáktól. Ujabb formaszekrény mellé lépnek és megismétlik az előbbi müveletet. S igy szép sorjában minden formaszekrény elkészül, amit aztán lezárásuk követ. Délután pedig, amikor a kupolókemence duruzsoló szikrákat köpködő nyilásán megjelenik a folyékony vas, szintén együtt tartják a tégelyt, amelyből bőven csordogál majd az izzó lava jól előkészitett formaszekrénycikbe. A két öntő szorgalma révén a szocialista verseny élenjáról közé küzdötte fel magát.

Néhány mondatban

Ausztria nemzetközi asztaliteniszbajnokságának döntőjében Dorin Giurgiuca, a fiatal román játékos a férfi egyesben megszerezte a győzelmet. Négy sorozatos győzelem után (a magyar Berczik ellen is) Giurgiuca a döntőben Pignitszkivel (Magyar NK) került szembe. Giurgiuca látványos támadójátékával 3:1 (23:25, 21:14, 21:13, 21:19) arányban győzött.

Maria Alexandru, Ella Constantinescu és Eleonora Mihalca képességeiken alul szerepeltek. Maria Alexandru 3:0-lás vereséget szenvedett Heritisztől (MNK). Eleonora Mihalcat Lukács (MNK) győzte le 3:0, Ella Constantinescut pedig Kriegelstein (NSZK) 3:2 arányban. A női egyes döntőjében Földi Éva (Magyar NK) 3:0-ra győzött az ugyancsak magyar Lukács ellen.

Befejeződött az autó-világbajnokság. A világbajnoki cimet az angol John Surtees szerezte meg, aki az idei tiz verseny során 40 pontot szerzett. További sorrend: Graham Hill (USA) — 39 pont és Jim Clark volt világbajnok (Anglia) — 38 pont.

Franciaország rögbi válogatottja nagyban készül a Román NK válogatottja ellen november 29-én Bukarestben sorra kerülő mérkőzésére. A francia csapat a párizsi Colombes stadionban megtartott előkészületi mérkőzésen 21:3 (3:3) arányban győzött Fidzsi válogatottja ellen. A francia csapat részéről Darrouy, Dedieu, Capdouze és Rupert volt eredményes.

E hét végén megkezdődik az országos ökölvivó csapatbajnokság második fordulója. Szombaton 18,30 órai kezdettel a Floreasca sportcsarnokban a Bukaresti Dinamo a Resicai CSM-vel és a Steaua a Bukaresti Metalullal mérkőzik. Vasárnap a Tudor Vladimirescu rajoni Ifjusági Kulturházban bonyolitják le a Bukaresti Olimpia — Iasi CSMS és a Bukaresti Vointa — Craiovai Dinamo mérkőzéseket.

Vidéki mérkőzések: Brailai Progresul — Bukaresti Progresul; Galaci Constructorul — Medgidiai Cimentul.

A kolozsvári CSM asztaliteniszcsapata pénteken a Floreasca sportcsarnokban kezdi meg idei szereplését a Bajnokcsapatok Európa-Kupájában. A román játékosok 18 órakor a belga Royal Standard Liege csapatával mérkőznek. A román csapatban D. Giurgiuca, Ausztria nemzetközi bajnokságának győztese, Réthi és Gh. Cobîrzan szerepelnek.

A vingai iskola könyvtárában a tanulók minden őket érdeklő kötetet megtalálnak.

Vallomások egy évszázad távlatából

Nem volt benne semmi különös. Olyan volt a massziv épület itt a város szivében, mint tegnap, mint mindig. De az amfiteátrumokban ünnepi légkör uralkodott: a Bukaresti Egyetem centenáriumát ülte, neves tudományos és kulturális személyiségek, mai és egykori hallgatók és professzorok, hatvan külföldi egyetemről érkezett küldöttek részvételével.

Térjünk vissza egy kicsit saját emlékeinken át, szüleink, nagyszüleink vallomásain keresztül a megsárgult, porlepte kéziratok közé, a hazai felsőoktatás kezdetéhez.

Mihail Cantacuzino bán szerint az első bukaresti felsőiskolát Serban Cantacuzino alapitotta 1679-ben a Sf. Sava kolostorban, amely körülbelül azon a helyen állott, ahol most az egyetem előtti szobrok. Más dokumentumok azt tanusitják, hogy az iskolát Constantin Brincoveanu alapitotta 1694-ben az akkori idők neves tudósának, Constantin Cantacuzino asztainoknak a tanácsára. Az okmányokból megtudjuk, hogy Brîncoveanu átépitette a Sf. Sava kolostort, s egyben elrendelte „más házak és helyiségek épitését... iskolának, a nemzet örök emlékezetére". Az uralkodó az iskolának ajándékozta a Velencében letétbe helyezett 3000 dukátja kamatjának egy részét, valamint más jövedelmeket. A Sf. Sava iskola első neves professzorai közé tartozott a hires trapezunti Szevasztosz Kyminitisz.

A régi Academia Domnească, amely megfelelt az európai egyetemek filozófiai és irodalmi fakultásainak, az idő folyamán sok nehézségen ment át, de valamennyit leküzdötte, s eleven lánggal világitotta be sok olyan nemzedék utját, amely hozzájárult kulturánk kincsestárának gyarapitásához.

Constantin Brîncoveanu halála után az iskola veszit kezdeti ragyogásából. Grigore Ghica 1746-ban egyik adománylevelében igy ir: „Egy idő óta az összes bojárfiak elhidegültek a tanulástól, amit ennek előtte a bojárság szivesen müvelt... Most, nem tudni, mi okból, ellustultak az apák és a fiuk is... s tanulatlanabbak maradtak más alsóbb rétegeknél". Az emlitett dokumentum tulajdonképpen a kialakuló burzsoázia felemelkedését konstatálja.

A Sf. Sava-i Akadémiát Alexandru Ipsilante átszervezte, s igy az iskola a XVIII. század végén a görög kultura jelentős központja lett, ahova eljöttek tanulni a fiatalok az egész Balkán félszigetről.

1739 telén a kolostor udvarán lévő iskolaépület tüzvész martaléka lett. Miután nagy nehezen helyreállitották, a văcăresti kolostorba költözik, majd 1761-ben tér vissza mai helyére. Csakhamar szüknek bizonyult, s Alexandru Ipsilante parancsára uj hajlékot kap, előadótermekkel, a hallgatók és a professzorok számára lakásokkal. 1836-ban az iskola szép könyvtárral (10 000 kötet), muzeummal, régészeti kabinettel és nyomdával rendelkezik.

Ezután még sok viszontagság vár az iskolára, többször elköltöztetik, hol a Domnita Balasa kolostorban, hol pedig a Măgureanu kolostorban kap helyet, mig később sorsában gyökeres változás áll be: Gheorghe Lazăr, a neves tudós és hazafi a Sf. Sava kolostorban uj felsőiskolát alapit „a filozófiai és matematikai tudományok" tanulmányozására. Az oktatás anyanyelven folyt. Az iskolát főképpen kisbojárok és kereskedők fiai látogatták, a nagybojárak fiai továbbra is a Măgureanu kolostori görög iskolában nevelkedtek. Gheorghe Lazăr történelmet, földrajzot, filozófiát, román nyelvet és matematikát ad elő a Sf. Sava-i iskolában. A román hallgatókat igyekszik megnyerni az iskolának, kiáltványt ad ki, amely egyebek között igy hangzik: „Szégyen egy ilyen régi nép és nemzetség számára, amely rendelkezik mindazzal, amit a föld megadhat, minden szellemi adottsággal, hogy ne legyen egy jobb iskolája, akadémiája, mégpedig anyanyelvén s elmaradottabb, megalázottabb legyen, mint az összes többi nyelvek és népek a föld szinén..."

A kiáltvány sokakat fellelkesit. Gh. Lazăr tanitványai közé tartozott Ion Heliade Rădulescu, Eufrosin Poteca, Simion Marcovici, Constantin Moroiu, Petrache Poenaru, Christian Tell és mások, akiket tanáruk nemcsak lelkesitett, hanem beléjük oltotta azokat a harci eszméket is, amelyek a Tudor Vladimirescu vezette felkelés közeledését jelezték. A nemzeti szabadságnak ezek az eszményei a felkelés elfojtása után is virágoztak: a fáradhatatlan mester halála után volt tanitványai — Ion Heliade Rădulescu, Eufrosin Poteca és Petrache Poenaru — viszik tovább az iskola ügyét. 1821-ben már csaknem 200 növendékük van, közöttük a forradalmi demokrata Nicolae Bălcescu, valamint Ion

PÁRTÉLET

A „vizsga" jól sikerült

Egy évvel ezelőtt, amikor Vaida Anát a szövöde A-váltása pártalapszervezetének titkárává választották, a fiatalasszonyt valami furcsa melgség járta át. Egy pillanatra még a szeme is fátyolos tekintettel mérte végig a gyüléstermet. De mindezek ellenére határozott hangon igérte azoknak, akik megválasztották, hogy teljesiteni fogja a hozzá füzött reményeket, méltó lesz az iránta tanusitott bizalomra.

S letelt az esztendő. És ismét beszámoló és választóközgyülésre került sor. A választás napján Vaida Ana nem találta helyét. A büró többi tagjával együtt mindent idejében elkészitett. A beszámolót és a határozati javaslatot a felsőbb pártszervek jónak minősitették. A párttagok és tagjelöltek idejében aláirták a meghivót, tudomást szereztek a napirendről. Látszatra minden rendben volt. De az alapszervezet titkára mégis ugy izgult, mint kislány korában egy-egy iskolai vizsga előtt. S talán volt is némi oka az izgalomra, hiszen a beszámoló és választó közgyülés is olyan vizsgaféle. Igaz, nem szigoru professzorok vizsgáztatnak itt, akik hiányos ismeretek esetén kimélet nélkül bejegyzik a szekundát még akkor is, ha Maros patakzik a szenvedő hős homlokán, hanem elvtársak. De ők viszont legalább olyan jól ismerik az elemzésre kerülő kérdéseket, mint a tanárok a szaktantárgyukat és szigoruan birálják el a büró munkájának minőségét. De a Teba gyár szövödéje A-váltásának pártbürója, élen Vaida Anával, az alapszervezet titkárával, jól felkészült erre a könnyünek csöppet sem mondható „vizsgára".

Előtérben a termelési kérdések

Az alapszervezet egész évben fáradhatatlanul szervezte, irányitotta és ellenőrizte a tervfeladatok teljesitéséért kifejtett politikai tömegmunkát. A kommunistákat nem elégitette ki az a tény, hogy átlagosan a szövöde teljesiti a tervelőirányzatot. Nagy gondot forditottak arra — mint ahogy ez a beszámolóból és Bălănescu Maria felszólalásából is kitünt —, hogy a szövőgép-csoportokon külön-külön teljesitsék az előirányzott szöttesmennyiséget. Igy az idén szeptember 30-ig a szövöde 102,2 százalékarányban teljesitette tervelőirányzatát.

Igen szép eredményt könyveltek el a müködésben lévő gépek számának növelésében. Mig egy-két évvel ezelőtt a szövödében a müködő gépek száma alig érte el a 92 százalékot, ugy ebben az esztendőben minden száz gépből mindössze hatot kell leállitani különféle javitásokért. Ezt rendszeres karbantartási és tervszerüsitett javitási munkálatokkal sikerült elérniök. De ez az eredmény nem elégiti ki az A-váltás pártalapszervezetének tagjait. A közgyülésen elitélték egyes mesterek felületes munkáját, akik nem látják el a javitást igénylő gépeket a müszaki hibákat tükröző észrevételi lappal. Ez oda vezetett, hogy számos esetben a javitómunkásoknak nem sikerült kideriteniök valamennyi müszaki zavart és a gép visszakerült a termelésbe, anélkül, hogy kifogástalanul müködött volna. Ehhez hozzájárult még az is, hogy olykor-olykor a mesterek átvettek olyan gépeket, amelyeket nem javitottak ki megfelelően. Javaslatok hangzottak el, hogy a jövőben rendszerezzék a szövöde három váltása pártbüróinak és a részleg müszaki vezetőségének közös gyüléseit, amelyeken vitassák meg a termeléssel kapcsolatos valamennyi kérdést és foganatositsanak hatékony intézkedéseket a hibák felszámolásáért. Ez annál is inkább szükséges, mert a szöttesekben előforduló hibák 50 százaléka a szövödéből származnak.

Munkastilus és fegyelem

Az alapszervezet bürója rendszeresen gyülésezett és behatóan foglalkozott mind a termelési, mind a belső pártélet kérdéseivel. Igy például amikor tervlemaradást észleltek az V., VII. és VIII. alszekcióknál, a büró gyülésenek napirendjére tüzték ezt a kérdést. Az elemzésre meghivták a mestereket, az almestereket és az adminisztrativ vezetőséget is. A kommunisták különös gondot forditottak a munkafegyelem megerősitésére is. Nem türték el például azt, hogy éppen az ő soraikban akadjanak olyanok, akik megsértik a munkafegyelem szabályait. Ezért az alapszervezet egyik közgyülésén szankcionálták Lovász Aureliát, aki több esetben hiányzott igazolatlanul munkahelyéről.

Kérlelhetetlenségről tett bizonyságot az alapszervezet akkor is, amikor visszavonta Holzer Ferenc tagjelöltségét, számos fegyelmi kihágásért.

Felvetődik azonban a kérdés, miért kerülhetett sor Holzer Ferencnek a tagjelöltek soraiba való felvételére, ha a kommunisták nem győződtek meg teljes bizonysággal arról, hogy megérdemli e nagy megtiszteltetést? Bár az elmult évben az alapszervezet sorai kilenc párttaggal és két tagjelölttel erősödtek, a kommunisták ezirányu munkáját nem lehet kifogástalannak minősiteni. A büró nem minden esetben gondoskodott arról, hogy operativan szerezze be a szükséges iratokat azok számára, akik a pártba való felvételüket kérték.

Az alapszervezetnek szinte korlátlan lehetőségei vannak ujabb és ujabb tagjelöltek felvételére. Hatáskörében csaknem 70 ifjumunkás tevékenykedik, nem is beszélve a szép számu pártonkivüli aktiváról. Ennek többsége szorgalmas, lelkiismeretes dolgozó, aki — ha a kommunisták kellő türelemmel és szeretettel foglalkoznak vele — méltóvá válhat a párttag magasztos cimére. De ez csak ugy valósulhat meg, ha a büró a kollektiv munka és a feladatok teljesitése iránti egyéni felelősségérzet elvét alkalmazza. Néha előfordult ugyanis, hogy Vaida Ana, az alapszervezet titkára, a feladat teljesitésének sürgősségére hivatkozva nem vonta be a munkába a büró másik két tagját és csak utólag tájékoztatta őket a kérdésekről.

Felszólalásaikban a kommunisták részletesen foglalkoztak a pártélet más kérdéseivel is. Birálat hangzott el például azokról az elvtársakról, akik nem látogatták rendszeresen a pártoktatási köröket. Többen, mint például György Maria és Netezoi Vasile vállalták, hogy a jövőben fokozottabb mértékben járulnak hozzá a pártfeladatok teljesitéséhez.

A közgyülés még sok más fontos kérdést tárgyalt meg. Elvszerü, pártos segitséget nyujtott a bürónak és személyesen Vaida Ana elvtársnőnek. Ha a gyülés megkezdése előtt az alapszervezet titkára valóságos vizsgához hasonlitotta az eseményt, ezt nem is lehet tulzásnak tekinteni. Mert talán csak annyiban különbözött a valódi vizsgától, hogy itt nemcsak a megtett munka minőségét elemezték, hanem konkrét határozatot is elfogadtak, amely megszabja a jövőbeli tevékenység irányvonalát. S ha az osztályzat el is maradt, az a tény, hogy a büró élére ismét Vaida Anát választották meg, igazolja: a kommunisták értékelték a büró munkáját.

Péterfi Rozália

Következetesen harcolnak a jövedelmezőség biztositásáért

(Folytatás az első oldalról)

a növénytermesztés is hozzájárult a jövedelem biztositásához. Ugyanis ebben a gazdaságban nagy területen foglalkoznak buza, kukorica, napraforgó, valamint takarmánynövények termesztésével. S most, amikor elkészült a mérleg, kitünt, hogy a kedvezőtlen időjárás ellenére, a növénytermesztés is nemcsak teljesitette, hanem jóval tulszárnyalta tervelőirányzatát. A haladó agrotechnikai módszerek alkalmazása nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az őszi árpánál az előirányzott hektáronkénti 2400 kilogramm helyett 2543 kilót takaritsanak be. A buzánál 2000 kiló helyett 2385 kilogrammot, a napraforgónál 1600 kilogramm helyett 1780 kilogrammot takaritottak be egy-egy hektárról. Terv szerint silókukoricából 20 000 kiló takarmányt kellett volna biztositaniok. Ezzel szemben az orczifalviak egy hektár területről 55 000 kiló silókukoricát takaritottak be. Az emlitett számok ékesen bizonyitják, hogy az orczifalviakon nem fogott ki a rossz időjárás. Hozzáértő munkajukkal, szorgalmukkal minden növényfajtánál terven felül termeltek. A buzánál például 127 lejjel csökkentették az önköltségi árat s ezzel több, mint 621 000 lej megtakaritást értek el.

Az emlitett számok ékesszólóan bizonyitják az orczifalvi állami gazdaság munkaközösségének fáradságot nem ismerő tevékenységét. Minden tétel azt igazolja, hogy a következetes ellenőrzés és irányitás meghozta gyümölcsét, hisz eddig az 1 334 000 lej jövedelem helyett már 2 518 000 lej került a mérleg pozitiv oldalára.

A III. évnegyedben kimagasló eredményeket értek el a baromfitenyésztő részlegen is. Az előirányzatnál 21 banival kisebb az önköltségi ára a tojásnak. A sulygyarapodásnál pedig kilónként 3,70 banival csökkent az önköltségi ár.

E néhány konkrét számadatból világosan láthatjuk, hogy az orczifalvi állami gazdaságban a jó szervezés, a következetes irányitás és a dolgozók lelkes munkája eredményre vezetett. Ugy számitanak, hogy az év végéig a többletjövedelmet mintegy 3 millió lejre növelik. Amikor ott jártunk és az élenjárók után érdeklődtünk, nehezen kaptunk erre választ. A gazdaság vezető tanácsa megelégedéssel beszélt minden dolgozóról. Mindenki helytállt munkahelyén, becsülettel teljesitette kötelezettségét. Csakis ennek tulajdonitható, hogy valamennyi részleg, valamennyi termelési ág teljesitette, illetve teljesiti tervfeladatát. A sok élenjáró dolgozó közül azonban megemlithetjük a 3-as számu brigád vezetőjét, Andronache Ioant és Rosu Ioan traktoros brigádfelelőst, akik a legjobb eredményt érték el. A sertéstenyésztési részlegről az Eipert János vezette brigád az élenjáró. Dicsérőleg szólhatunk Spînu Gheorghe állattenyésztési mérnökről is, aki fáradságot nem ismerve dolgozott egész éven át a feladatok teljesitéséért.

A gazdaság könyvelőségén dossziékba kerültek a harmadik évnegyed iratai is. Most a negyedik évnegyed nyugtái, kimutatásai gyülnek, amelyek az évvégi összesités alkalmával ujabb eredményeket tükröznek majd az állami gazdaság dolgozóinak munkasikereiről.

Az Arădeanca vállalat konfekció részlegén dolgozik Nan Florica és Vulcan Stefania, mint varrónő. Szorgalmuk révén mindig a szocialista verseny élenjárói között találhatjuk őket. A mindennapi feladatok ütemes teljesitése révén érték el azt is, hogy az elmult hónapban több, mint 20 százalékos tulszárnyalást irtak mindkettőjük versenylapjára. De a két szorgalmas varrónő munkáját a kölcsönös segitségnyujtás is jellemzi. Valahány uj termék jelenik meg a részlegen, ők ketten azt mindig megbeszélik. Együtt határoznak az uj folyamat elvégzése fölött, megbeszélik a további teendőket s igy aztán fennakadás nélkül halad a munka.

A hazai fafeldolgozó ipar teljesitményei

Az RNK népgazdasági eredményeinek kiállitása a többi között a román fafeldolgozó ipar háboru utáni teljesitményeit is feltünteti. Fényképek, diafilmek, térképek, grafikonok, makettek mutatják be, miként fejlődött a fafeldolgozó ipar az ország területén önkényesen szétszórt kezdetleges fürészgyáraktól és asztalosmühelyektől a népi demokratikus rendszer éveiben épült nagy és korszerü faipari kombinátokig.

A kiállitáson mintákat mutatnak be a faipar főbb termékeiből. Látható itt különböző fürészáru, puhafa, bükkfa, tölgyfa és más termékek, furnirlemezek, falemezek, panel, préseltlemezek, rendes és lameláris parketta, különböző csomagolástipusok, stb. A butorstand egyike azoknak a helyeknek, amelyek a legtöbb látogatót vonzzák. Kiállitottak háló- és kombinált szobákat, nappalikat, ebédlőket, konyha- és hallbutort és egyes butordarabokat, közöttük székeket, foteleket, bársonyszékeket, diványokat stb. A butorokat hazai és egzótikus furnirral vonták be, nitrolakkal vagy poliészteres lakkal készitették ki.

A szobabutoroknál ujdonság, hogy az egyes darabokat tetszés szerint lehet összekombinálni az uj lakások adottságainak, a rendelkezésre álló felületnek és szükségleteknek megfelelően.

A butorok kárpitozása poliuretanból, habgumiból és könnyüiparunk uj mintáju butorszöveteiből készült.

(Agerpres)

Müszaki-szervezési intézkedések seregszemléje

Ezekben a napokban sok szó esik iparvállalatainkban a müszaki-szervezési intézkedésekről. A közelmultban készült el üzemeink és gyáraink technikai szolgálatánál annak a tervnek a kilenchavi mérlege, amelynek célkitüzése az illető vállalat müszaki és szervezési vonatkozásu fejlesztése, mégpedig az illető ipari egység rendelkezésére álló belső erőforrások, tartalékok felhasználásának utján. Ugyanakkor mindenütt folynak a munkálatok a még hátralévő, tervbeiktatott pontok valóraváltása érdekében, hiszen egyre rohamosabb léptekkel közeleg az esztendő vége.

Ilyen tennivalókkal foglalkoznak a December 30 üzemben is azok a szakemberek, akiknek gondjaira a vállalat müszaki-ügyviteli vezetősége a fentebb emlitett intézkedési terv sorsát bizta. Mégpedig — amint a tények is igazolják — sikerrel! Ennek igazolására elegendő átlapoznunk a tervet, számba vennünk a benne felsorakoztatott célkitüzéseket, ellenőriznünk, mi is valósult meg az év elején kitüzött feladatokból?

Nem szükséges hosszadalmas boncolgatás ahhoz, hogy megállapitsuk: városunk e hatalmas textilipari vállalatának dolgozói ebben az esztendőben is jó gazdaként igyekeztek fejleszteni az üzem termelési folyamatának müszaki-szervezési alapjait. Ez abból is kiderül, miszerint a kérdéses terv előirányzatainak jelentékeny részét — elsősorban azokat, amelyek mind technikai, mind pedig gazdasági vonatkozásban sokat „nyomnak a latba" — ütemesen, még az év elejétől kezdve rendre megvalósitották. A számok nyelvén szólva, a tervbe foglalt 110 feladatból az esztendő utolsó negyedére immár alig marad kilenc. Ez pedig igy helyes, mert mielőbb váltunk valóra egy-egy müszaki-szervezési intézkedést, annál hamarabb jelentkezik annak gazdasági hatékonysága a gyártási folyamatban. Márpedig üzemeink és népgazdaságunk szempontjából korántsem mindegy az, hogy a könyvelőségen milyen összeget tartanak nyilván az intézkedésekből származó gazdasági hatékonyság folyószámláján.

S ha már itt tartunk, érdemes azt is megemliteni, hogy az idei terv elsősorban a termelés és a munka termelékenységének emelkedését, a gyártmányok minőségének javitását, a termelési folyamat gépesitését és korszerüsitését, továbbá a fokozott erőkifejtést igénylő müveletek megkönnyitését és a munkabiztonság szinvonalának fejlesztését szolgálta. Miről tanuskodik ez? Sem többről, sem kevesebbről, mint hogy az idei intézkedési terv elkészitését alapos tanulmányok előzték meg. Igy sikerült aztán a termelés legsarkalatosabb kérdéseit felfedezniök és tervbe iktatniok, majd pedig gyakorlatilag is megvalósitaniok a textilgyáriaknak. De hadd tanuskodjanak erről a példák. A többi között számottevő munkálatokat végeztek a füződében, az 1-es számu kivarróban és a felvető-, illetve bevetőszál-raktárban. Mindhárom helyiségben mozaik padozatot fektettek le.

A müszaki berendezések korszerüsitését célzó munkálatok közül elsősorban a széles festőgépek (jiggerek) teljesitményének növelését emlitjük meg. Ötletes müszaki módositás utján sikerült olyképpen átalakitani az üzemben ezeket a berendezéseket, hogy ne csupán egy, hanem két rétben lehessen textilanyagot festeni rajtuk. Ez mintegy 30 százalékkal növelte a széles festőgépek teljesitményét. Ugyanakkor 30 szállitókocsival növelték a befejező üzemosztály és a csomagoló anyagmozgató-eszközeinek parkját, a szövődék előkészitésében pedig 10 állványt helyeztek el a hengerek számára.

Csak néhány példát ragadtunk ki a December 30 üzem müszaki-szervezési intézkedési tervéből, mert hiszen valamennyi célkitüzés felsorolásához hasábok lennének szükségesek. Ugy véljük azonban, hogy e néhány valóraváltott intézkedés tükörképét nyujtja annak, hogy a vállalat technikai szolgálata valóban a dolgozók széles tömegeinek javaslataira alapozta idei intézkedési tervét, az év folyamán pedig gazdagitotta, gyarapitotta annak tartalmát; ezért sikerült müszaki-szervezési vonatkozásban megfelelően átfognia az egész gyártási folyamatot.

Most pedig vessünk egy pillantást azokra az eredményekre, amelyeknek forrása lényegében a müszaki-szervezési intézkedések valóraváltása volt. Az esztendő első kilenc havában a munka termelékenységének előirányzata összüzemi szinten 100,8 százalékban teljesült, az emlitett munkálatok gazdasági hatékonyságának folyószámláján pedig már ezideig több, mint 400 000 lej értékü megtakaritást tüntettek fel. Ehhez aligha szükséges kommentár!

Kása János

Teleken (Hunyad tartomány) megkezdődtek az ércelőkészitő üzem berendezéseinek próbái. Képünkön: szürő a dusitott érc számára.

Ghica, Nicolae Filimon és Alexandru Basarabescu későbbi irók.

Az elnyomás miatt többször is szünetel a tanitás, de csak ideiglenesen, mert az iskolának erősek a gyökerei. 1857—1858-ban a tanulnivágyók száma olyan nagy, hogy az Akadémia számára uj hajlékot kell épiteni.

Ennyit mondanak a porlepte dokumentumok. Itt ujabb fejezet kezdődik a hazai felsőoktatás történetében. 1864. julius 4-én (16-án) Dimitrie Bolintineanu költő, akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter javaslatára Alexandru Ioan Cuza fejedelem aláirja a 765. számu törvényrendeletet, amelynek értelmében természettudományi, irodalmi és jogi karral megalakul a Bukaresti Egyetem. Az uj főiskola kurzusaira 53 hallgató iratkozott be. Meg kell itt emlitenünk az egyetem első rektorának, George Costaforunak a nevét, akinek gondoskodásából öt évvel később felavatták az Orăscu müépitész tervei alapján készült egyetemi épületet.

A fejedelemségek egyesülése után létrejött uj társadalmi körülmények között a felsőoktatás egyre jelentősebb szerepet kap. A Bukaresti Egyetem átvette és magasabb fokra emelte a régi Akadémia nagyszerü hagyományait. Neves személyiségek tevékenykednek az uj intézményben — előbb mint hallgatók, később, mint tanárok. Nehéz lenne felsorolni őket másképpen, mint tevékenységi területek szerint, ahol értékes örökséget hagytak ránk. A Bukaresti Egyetemen 100 év alatt világhirü tudományos iskolák születtek: matematika (Tr. Lalescu, Spiru Haret, Gh. Titeica, D. Pompeiu, S. Stoilov), fizika (E. Bacaloglu, D. Hurmuzescu), kémia (C. Istrate, G. G. Longinescu, Gh. Spacu), biológia (Gr. Antipa, D. Voinov, M. Teodorescu, Tr. Savulescu), orvostudomány (C. Davilla, V. Babes, Gh. Marinescu, I. Cantacuzino, C. Levaditi, F. Rainer, D. Danielopolu, D. Bagdasar), földrajz és geológia (Gr. Stefănescu, S. Stefănescu, S. Athanasiu, S. Mehedinti, I. Simionescu, G. Vălsan, L. Mrazec). A történelemtudományok, a filológia, a filozófia és jogtudományok terén olyan személyiségek tevékenykedtek, mint B. P. Hasdeu, Al. Odobescu, T. Maiorescu, Gr. Tocilescu, D. Onciu, I. Bogdan, V. Pîrvan, N. Iorga, P. P. Negulescu, Ov. Densusianu, N. Titulescu, T. Vianu, M. Ralea és sokan mások.

A Bukaresti Egyetem sok kiváló személyisége szállt sikra a reakciós, dekadens irányzatok, az obszkurantizmus és a sovinizmus ellen, materialista irányzatot érvényesitve a filozófiában és a tudományban. Sokan közülük haladó magatartásukkal közel kerültek a kommunista párthoz, harcoltak a mult rendszer ellen. Ki ne emlékeznék arra, hogy a mostani matematikai fakultás termeiből indult el 1944 áprilisában a román egyetemi hallgatók nevezetes emlékirata, amely követelte az ország kilépését az antifasiszta koalició elleni háboruból.

Az elődök nagyszerü hagyományai alapján, a pártvezette kulturális forradalom körülményei között és az állam állandó támogatásával a Bukaresti Egyetem, hazánk egész felsőoktatása tömegjelleget nyert. Ime néhány adat a legfrissebbek közül: a Bukaresti Egyetem jelenleg 12 fakultással, 56 tanszékkel, illetőleg szakcsoporttal müködik, 13 000 hallgatója van. Nem kevesebb, mint 1200 egyetemi tanerő gazdag didaktikai és tudományos munkásságot fejt ki, tágas előadótermek, laboratóriumok és megfelelő készülékek állnak rendelkezésére. A diákok gondtalanul tanulhatnak, nem kell küzdeniük létfeltételeikért. Az egyetem egykori hallgatói nem is álmodhattak a mai ingyenes oktatásról, az ösztöndijakról (a hallgatók 64 százaléka ösztöndijas!), étkezdékről, otthonokról, könyvtárakról, üdülésről.

Nicolae Dăscălescu,
az Agerpres szerkesztője

Elindult első útjára a Constanța óceánjáró halászhajó

A galaci kikötőből kedden elindult első óceáni utjára a Constanta óceánjáró halászhajó. A konstancai kikötőben találkozik a Galati testvérhajóval, amely az utolsó üzempróbákat végzi, a tervezett halászati programra való tekintettel.

A két hajó ezuttal teljes legénységgel indul (80—80 személlyel, a kisérleti uttól eltérően, amikor 48, illetve 58 főnyi személyzetet vittek magukkal). A hajók előre meghatározott utiránnyal és termelési tervvel indulnak.

A program mintegy 140 napi halászatot irányoz elő az Atlanti óceán északi részén, a Faeroer szigetek övezetében, majd az egyik hajó, a Constanta, tizenkét napos utat tesz az óceán központi övezetében, a Kanári-szigetek közelében. Ezen az utján a Constanta hajó megfigyeli a halrajok vonulását és az itteni halászati viszonyokat a következő ut irányának megállapitása céljából.

A nukleáris kutatóreaktorokkal foglalkozó nemzetközi értekezlet

Folytatja munkáját a nukleáris kutatóreaktorok kisérleti technikájával foglalkozó nemzetközi értekezlet, amelyet a Román NK Minisztertanácsa mellett müködő Atomenergia Bizottság és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség rendezett.

A délelőtt folyamán „A müszaki célokat szolgáló besugárzás-technika a reaktorokban" téma keretében közléseket és referátumokat terjesztettek elő a következők: D. J. Merrett (Anglia), B. Swenson (Svédország), B. Szamsonov (Szovjetunió), Péter J. (Magyar NK), R. Hara (Japán).

Délután „A rendkivül magas és rendkivül alacsony hőmérséklet előidézését szolgáló besugárzástechnika a rektorban" téma keretében közléseket és referátumokat terjesztett elő R. Atkinson (Anglia), L. Bochirol (Franciaország), R. R. Coltman (USA), W. Marth (Német SZK).

Az előterjesztett munkákat megvitatták.

Az értekezlet tovább tart.

(Agerpres)

A mozikban vetitik

MURESUL. A törvény igazságtalan keze. (10, 12, 14.15, 16.30, 19, 21). STUDIO. Az idegen (10, 16, 19,30). VEAC NOU: A pénzcsináló. (11, 14.45, 16.45, 19, 21). IFJUSÁGI: Utazás a Föld körül nyolcvan nap alatt (10, 14, 17, 20). VICTORIA: Ég és mocsár (14,45, 16,45, 19, 21, vasárnap 11 órakor matiné). PROGRESUL (Ujarad): Az ördög vizesése (16, 18, 20, vasárnap délelőtt 11 órakor matiné). SOLIDARITATEA (Gáj): Fracasse kapitány (17, 19, vasárnap 11, 15, 17, 19). MIKELAKA: Mint az oroszlánok (17, 19, vasárnap 11, 15, 17, 19).

Szimfonikus hangverseny

Az aradi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara szombaton, október 31-én este 8 órakor tartja a Kulturpalota nagytermében az évad V. szimfonikus hangversenyét.

Vezényel NICOLAE BOBOC érdemes müvész, közremüködik AMADEUS WEBERSINKE zongoramüvész (NDK), az Állami Dij kitüntetettje.

Müsoron: *Enescu* Tragikus nyitány, *Brahms* I. zongoraverseny, *Haydn* 102-es számu B-dur szimfónia.

Vasárnap, november 1-én délelőtt 11 órakor ifjusági hangverseny. Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Kulturpalota pénztáránál kaphatók.

AZ ORVOSTUDOMÁNYI TÁRSASÁGOK SZÖVETSÉGE

aradi fiókjának *gyermekgyógyászati* szakosztálya csütörtökön, október 29-én délután 6 órakor plenáris ülést tart a gyermek poliklinikán.

★

A középfoku egészségügyi káderek szakosztálya pénteken, október 30-án délután 5 órakor a fiók Horia utca 2 szám alatti székházában tartja plenáris ülését.

PRICHINDEL BÁBSZINHÁZ műsora

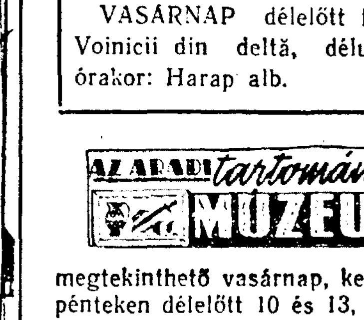

CSÜTÖRTÖKÖN, október 29-én 12 órakor és délután 4 órakor: *Voinicii din deltă.*

VASÁRNAP délelőtt fél 11: Voinicii din deltă, délután 4 órakor: Harap alb.

A szinház bemutatja:

CSÜTÖRTÖKÖN, október 29-én, este 8 órakor: Viforul. (K bérlet).

SZOMBATON, október 31-én, este 8 órakor: Viforul. (L bérlet).

VASÁRNAP, november 1-én, délután 4 órakor: Căsnicia nu-i o joacă. (Bérletszünet), este 8 órakor: Căsnicia nu-i o joacă. (I bérlet).

AZ ARADI tartományi MÚZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 13, délután 4 és 7 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőmüvészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma, a flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállitása.

Megtekinthető még a Megvalósitások 20 esztendeje Arad városban és rajonban cimü kiállitás is.

Indiában megvitatják a negyedik ötéves fejlesztési terv tervezetét

DELHI. (Agerpres).
Október 27-én Delhiben megnyilt az országos fejlesztési tanács kétnapos ülése. A tanács megvizsgálja India negyedik ötéves fejlesztési tervének tervezetét. Sasztri miniszterelnök az ülésen nagyszabásu beszédet mondott, hangsulyozva az állami szektor fejlesztésének szükségességét.

A miniszterelnök előljáróban hangsulyozta, hogy a negyedik ötéves terv célja a nép jobb életkörülményeinek megteremtése, majd rámutatott, hogy a gazdaság stabilitását nem lehet biztositani „a mezőgazdaság és az ipar vezetésének megjavitása, az árellenőrzés bevezetése és a kiegyensulyozottabb elosztási rendszer nélkül".

Az egyik legfontosabb kérdés, amely az ország előtt áll — mondotta Sasztri —, a mezőgazdasági termelés növelése. Az indiai miniszterelnök bejelentette, hogy a közeljövőben megalakitják a tudományos szakemberekből, mérnökökből, közgazdászokból és más szakértőkből álló országos tervtanácsot. E szerv foglalkozik majd a negyedik ötéves terv tervezetének konkrét megvizsgálásával.

Mi történik Szudánban?

A napokban lefolyt szudáni zavargások különösen hevességükkel vonták magukra a figyelmet. Az év eleje óta a hirügynökségek csak apróbb és viszonylag könnyen megoldható incidenseket jelentettek a déli vidékekről, ezuttal azonban az események sulyos megpróbáltatást róttak az ország vezetőségére.

Az események menete aránylag egyszerü: a kormány a mult héten nyilvános vitának vetette alá a déli vidékek nehéz helyzetének megoldására szolgáló intézkedéseket. A vitákat diáktüntetések követték, amelyekre a hadsereg a mult csütörtökön megtorlással válaszolt. Az általános felháborodást egy diák meggyilkolása robbantotta ki. Khartum utcáin tankok és harckocsik jelentek meg. Számos haláleset és sebesülés történt. Válaszként kihirdették az általános sztrájkot. Abboud elnök ostromállapotot vezetett be, feloszlatta a kormányt és a fegyveres erők főtanácsát és minden hatalmat a kezébe vett.

Szudán az összekötő híd szerepét tölti be az arab világ és a többi afrikai ország között. Lakossága szudáni származásu arabokból és négerekből áll. A hosszu gyarmati uralom mély nyomokat hagyott mind gazdasági, mind kulturális életében. A déli vidékek óriási gazdagsága (vasérc, uránérc, kávé-, gyapotültetvények stb.) ide csalogatták a kolonialistákat. A déli olcsó munkaerő rendkivül előnyös volt a kincsek kiaknázásában, annál is inkább, mivel a más vidékekről hozott munkások képtelenek elviselni az itteni perzselő forróságot. A nyersanyagok kezdeti feldolgozása az ország északi részében történt, ami kedvezőbb feltételeket teremtett e vidék fejlődéséhez. A déli munkások bére a mai napig is kisebb az északiakénál. Ami a kulturális szinvonalat illeti, elegendő rámutatnunk, hogy a gyarmati uralom alatt még egy elemi iskola sem volt ezen a vidéken, ezzel szemben valósággal hemzsegtek az idegen misszionáriusok által vezetett vallási központok. A misszionáriusok „civilizációs küldetése" uj megvilágitásban mutatkozott meg 1956-ban, Szudán függetlenségének elnyerésekor.

A sok szabotázsakció, s a buzditások a kormánnyal szembeni engedetlenségre oda vezettek, hogy a néger lakosság eleinte rejtett később azonban mind nyiltabb ellenállást kezdett tanusitani a kormánnyal szemben. Az év elején a kormány kiutasitott több száz misszionáriust. Az elégedetlenség forrása (az északinál sokkal alacsonyabb életszinvonal, a demokratikus szabadságjogok hiánya) azonban megmaradt. Amikor a kormány nyilvános vita alá bocsátotta ezzel kapcsolatos intézkedéseit, a kormány politikáját ellenző elemeknek sikerült odáig juttatniuk a dolgokat, hogy az ország kettéosztását követeljék. Ez azonban csak még jobban elmérgesitette a helyzetet. Kedd este még nem szünt meg az általános sztrájk. A khartumi utcakereszteződéseknél még mindig harci készültségben állnak a tankok. Ibrahim Abboud elnök tárgyalásokat kezdett a politikai vezetőkkel egy uj kormány megalakitásáról. Azt is megjegyezte, hogy foglalkozni fog egy olyan alkotmánytervezet kidolgozásával, amely teljesitené a nép követelését.

Komoly incidensekre sem Khartumban, sem Omdurmanban nem került többé sor. Am nt azonban a hirügynökségek jelentik, — a lakosság körében feszült a hangulat. A nép most azt várja, hogy teljesitsék követeléseit, biztositsák számára a méltó életet, az összes honpolgárok egyenlőségét és a demokratikus szabadságjogokat. Vajon a szudáni vezető személyek el tudják-e majd választani a nép törvényes követeléseit a hátuk mögött szőtt mesterkedésektől? A szudáni események alakulása attól függ, hogy sikerülni fog-e ez, vagy sem.

Laurentiu Duta,
az Agerpres szerkesztője

Külföldi híradók

PÁRIZS. A France Presse szerint a francia kormány hivatalos közleményben jelentette be: a Francia Köztársaság kormánya és az Albán NK kormánya megállapodott abban, hogy nagykövetségi rangra emeli tiranai, illetve párizsi követségét.

BUDAPEST. David Ojsztrah, a neves szovjet hegedümüvész október 28-án hangversenyt adott Budapesten Beethoven, Mozart, Paganini és A. Nyikolajev müveiből. A zongorakiséretet Natalja Zercalova látta el.

ZOMBA. Hastings Banda, Malawi állam miniszterelnöke a parlament megnyitása alkalmával bejelentette, hogy tanulmányozza a főváros Zombából a központibb fekvésü Lilongweba való áthelyezésének kérdését.

KAIRÓ. Az Afrikai Egység Szervezete szállitási és közlekedésügyi bizottságának első ülésszaka folytatja kairói munkálatait. A keddi ülésen jóváhagyták a bizottság statutumát. A bizottság minden évben a főtitkárral közös egyetértésben megállapitott időpontban fog összeülni. Költségvetését és programját a tagok dolgozzák ki.

Rendkivüli összejöveteleket akkor szerveznek, ha a tagok kétharmada kérni fogja ezt.

PÁRIZS. A három laoszi politikai csoport Párizsban tartózkodó képviselői kedden ismét összeültek, hogy folytassák a megbeszéléseket a laoszi válság megoldására: egy tüzszüneti egyezmény létrehozására és az ország semlegességi státusának szavatolására.

A következő találkozót péntekre tüzték ki.

Mint ismeretes, a jelenlegi párizsi tárgyalásokon nem vesznek részt a politikai csoportok vezetői. A küldöttségeket a csoportok vezetői által meghatalmazott személyek vezetik, nevezetesen Feng Fongszavang a neutralista csoport küldöttségét, F. Fanareth a jobboldali csoportét és K. Tounalom a Neo Lao Hakszat pártét.

NEW YORK. Az USA katonai légierői kedden Cape Kennedyről egy Thor tipusu egylépcsős rakétával kisérleti „ürvitorlást" lőttek fel 50 kilométer magasba. A kisérleti adatokat egy olyan ürhajó építéséhez akarják felhasználni, amely — a vitorlázó repülés elveinek alkalmazásával — biztositja az ürhajósok visszatérését a Földre. Az ürvitorlás, fellövése után 25 perccel, Cape Kennedytől 1400 kilométerre az Atlanti-óceánba esett.

NAIROBI. Szovjet kormányküldöttség érkezett Nairobiba. A küldöttséget I. V. Arhipov, a Szovjetunió Minisztertanácsa mellett működő Külföldi Gazdasági Kapcsolatok Állami Bizottságának első alelnöke vezeti. Amint a TASZSZ irja, a látogatás célja, folytatni a tárgyalásokat a Szovjetunió és Kenya közötti gazdasági és müszaki együttmüködésről.

DZSAKARTA. „Indonézia határozottan sikraszáll az ázsiai idegen katonai támaszpontok felszámolásáért, mert ezek veszélyeztetik e térség békeszerető népeinek létét" — jelentette ki Martadinata tengernagy, az indonéziai katonai tengeri flotta parancsnoka. Mint mondotta, Indonézia kormánya és népe ellenzi, hogy a külföld bármilyen formában beavatkozzék az ázsiai országok belügyeibe.

BLANTYRE. Hastings Banda, Malawi állam miniszterelnöke október 27-én a parlament elé terjesztette azt a törvényrendeletet, amely feljogositja, hogy — a biztonság és a közrend biztositása érdekében — elrendelje bármely személy itélet nélküli fogvatartását. E törvényrendelet alapján máris házi őrizetbe vettek 18 személyt, köztük Henri Chipembere volt pénzügyminisztert, akit az ellenzék vezetőjének tekintenek.

LONDON. A laburista kormány elhatározta, hogy bizottságot létesit az angliai kikötőmunkások és a munkáltatók között felmerült bérviszály megvizsgálására. A szakszervezetek és a munkáltatók közötti tárgyalások zsákutcába jutottak. Az angol dokkmunkások kijelentették, hogy ha december 1-ig nem teljesitik követeléseiket, kihirdetik a sztrájkot.

PRONOEXPRESSZ

A pronoexpressz október 28-i húzásának nyerőszámai:

17 23 20 31 10 48

Pótszámok: 46 9

Nyereményalap: 574 434 lej.

A televizió mai műsora

19: TV hiradó. 19.10: Gyermekeknek: Val-Virtej kapitány kalandjai — Az elsüllyedt kontinens. 19.55: Előadások hiradója. 20.05: Kit ábrázol a fénykép? — játékfilm. Befejezésül: hirek, időjárásjelentés.

Kalauz a KÜLPOLITIKÁBAN

Pekingben ülésezett a Posta- és Távközlésügyi Együttmüködési Szervezet

Pekingben október 27-én véget ért a Posta- és Távközlésügyi Együttmüködési Szervezetben részt vevő szocialista országok posta- és távközlésügyi miniszterhelyetteseinek értekezlete. Az értekezlet megvitatta a szervezet tevékenységével kapcsolatos kérdéseket. A munkálatok az egység és a barátság légkörében folytak le.

Csu En-laj, a Kinai NK Államtanácsának elnöke október 27-én fogadta az értekezleten részt vett országok küldöttségeit, közöttük a Román NK küldöttségét, élen Grigore Marin szállitás- és távközlésügyi miniszterhelyettessel. Ebből az alkalomból szivélyes megbeszélés folyt le.

Kering a KOZMOSZ-50

A Szovjetunióban szerdán uj mesterséges holdat bocsátottak fel, a Kozmosz-50-et. A mesterséges holdon felszerelt tudományos müszerek a TASZSZ hirügynökség által 1962. március 16-án bejelentett ürkutatási program folytatására szolgálnak.

A mesterséges hold pályájának paraméterei: kezdeti keringési sebesség — 88,7 perc; földtávolság — 241 km; földközelség — 196 km; a pályának az Egyenlitő sikjával bezárt hajlásszöge — 51 fok 18 perc.

A mesterséges holdon a tudományos müszereken kivül felszereltek egy rádióadót, amely 19,996 megahertz frekvencián működik, egy rádiórendszert a pályaelemek pontos mérésére, egy rádiótelemetrikus rendszert a szerkezetek és tudományos müszerek müködésére vonatkozó adatok közvetitésére.

A mesterséges hold berendezése normálisan müködik. A koordináló és számító központ feldolgozza a vételezett információkat.

Befejeződtek az angol-amerikai tárgyalások

Kedden befejeződött Patrick Gordon Walker, az uj brit külügyminiszter kétnapos hivatalos amerikai látogatása. A látogatás utolsó napján a külügyminiszter megbeszélést folytatott Lyndon Johnson elnökkel és többek között megtárgyalta vele Harold Wilson brit miniszterelnök és az USA elnöke esetleges washingtoni találkozóját. Walker ugyanaznap ismét találkozott Dean Rusk külügyminiszterrel és megbeszélést folytatott U Thant ENSZ-főtitkárral, akit biztositott arról, hogy az uj brit kormány az előző kormányhoz hasonlóan támogatni fogja az ENSZ-t.

Johnson elnökkel tartott megbeszélése után a brit külügyminiszter egy sajtóértekezleten kijelentette, hogy „a laburisták választási győzelme után bekövetkezett angliai politikai változások nem vonják maguk után az angol-amerikai viszony elhidegülését". Elmondotta, hogy megvitatta az USA elnökével az 1962. évi nassaui egyezmények több problémáját. Mint ismeretes, az egyezmények alapján az USA kötelezettséget vállalt, hogy Poláris rakétákat szállit Angliának.

A NATO sokoldalu nukleáris erőinek megalakitását célzó amerikai tervvel kapcsolatban a brit külügyminiszter hangoztatta, hogy a laburista kormány még nem döntött ebben a kérdésben. Hozzátette, hogy a brit kormánynak még gondolkodási időre van szüksége e probléma, valamint a NATO ujjászervezése s a nassaui egyezmények esetleges ujratárgyalása tekintetében. Walker ugyanakkor kinyilvánitotta azt a véleményét, hogy „az USA és Anglia között széles körü érdekközösség alakult ki". Dean Rusk a maga részéről kijelentette az ujságiróknak: „Érdekeink együtt haladnak... A dolog jól indul". Közölte, hogy a brit és az amerikai vezetők tárgyalásai folytatódni fognak.

AZ OLASZORSZÁGI VÁLASZTÁSI KAMPÁNY UJABB SZAKASZÁBA LÉPETT

RÓMA. — Octavian Paler, az Agerpres tudósitója jelenti:

Szerdán befejeződött a községi és tartományi tanácsválasztások jelöltlistáinak bemutatása. A választási kampány ezzel ujabb szakaszba lépett.

A proletáregység Olasz Szocialista Pártjának sajtóügynöksége ezzel kapcsolatban a következőket közölte a választási szövetségeknek kedvező többségi választási törvény alapján szavazó helységek (ezeknek 5000 főnél kevesebb lakosuk van) közös jelöltlistáiról: „Az Olasz Kommunista Párt, az Olasz Szocialista Párt és a proletáregység Olasz Szocialista Pártja közös listáinak száma jóval meghaladja a közép-bal közös listáinak számát." Különböző esetekben, mutat rá a hirügynökség, a háromoldali megegyezések tartományokat ölelnek fel, például Piemont és Toscana, máskor széles övezeteket, például Lombardiában, Sziciliában, Szardiniában és másutt.

Az ENSZ afrikai országcsoportja rendkivüli ülést tartott

NEW YORK. (Agerpres).
Az ENSZ afrikai országcsoportja október 27-én rendkivüli ülést tartott a dél-rhodésiai kérdés megvitatására. Az afrikai ENSZ-tagállamok képviselői nyilatkozatban hangsulyozzák, hogy a 225 000 európai telepest képviselő dél-rhodésiai rendszer egyoldaluan akarja kikiáltani a függetlenséget a jelenlegi alkotmány alapján, amelyet az ország csaknem 4 millió afrikai lakosa elutasit.

Az ENSZ afrikai csoportja kifejezte azt a meggyőződését, hogy a függetlenség egyoldalu kikiáltása fokozná a feszültséget Dél-Rhodésiában és komoly veszélybe sodorná a békét és a biztonságot. Az afrikai képviselők haladéktalan intézkedéseket követeltek az angol laburista kormánytól, hogy megakadályozzák Ian Smith miniszterelnök tervének megvalósitását és biztositsák az ENSZ határozatainak végrehajtását. Egyben felhivták az összes afrikai kormányok figyelmét a dél-rhodésiai helyzetre és felkérték őket, tegyenek lépéseket az angol kormánynál, hogy meggátolják a Smith-kormány önkényes cselekedetét. Arra kérték az ENSZ gyarmatügyi különbizottságát, hogy járjon közben az angol kormánynál a dél-rhodésiai kérdés olyan megoldásának biztositására, amely megfelelne a gyarmati országok és népek függetlenségének megadására vonatkozó ENSZ-határozatnak. Az ENSZ afrikai országcsoportjának nyilatkozatát átnyujtották Gordon Walker angol külügyminiszternek az USA-ban tett látogatása alkalmával.

A dél-rhodésiai aggasztó helyzet arra késztette az ENSZ gyarmatügyi különbizottságát, hogy megszakitsa a többi kérdés megvitatását. Az angol küldött a szerdai ülésen felolvasta az angol kormánynak a dél-rhodésiai kormányhoz intézett október 25-i nyilatkozatát. Etiópia, India, Elefántcsontpart és Irak küldöttei felkérték az angol kormányt, hogy idejében tegye meg a salisbury-i vezetők ellen tervezett intézkedéseit s akadályozza meg őket szeparatista terveik végrehajtásában. A 24-es bizottság több képviselője azt a nézetet hangoztatta, hogy a dél-rhodésiai helyzetet a Biztonsági Tanácsban kellene megvitatni.

Sori Culibaly (Mali), a 24-es bizottság elnöke az ENSZ álláspontját kifejtve kijelentette: a 24-es bizottság tudomásul vette a brit kormány nyilatkozatát a dél-rhodésiai függetlenség egyoldalu kinyilvánitásából fakadó veszélyes következményekről. Mint mondotta, a bizottság továbbra is kitart az ENSZ-nek a dél-rhodésiai kérdésben hozott előző határozatai mellett és törvénytelennek fog tekinteni minden határozatot, amelyet a Smith-kormány a bennszülött lakosság által elutasitott jelenlegi alkotmány alapján a függetlenség kikiáltásával kapcsolatban hozna. Az elnök ismét felhivta a Biztonsági Tanács figyelmét a dél-rhodésiai veszélyes helyzetre. Külön albizottságot létesitettek azzal a feladattal, hogy vegye fel a kapcsolatot a brit laburista kormánnyal a dél-rhodésiai kérdésben.

MALI KÖZTÁRSASÁG. — Tanulók az autószerelés titkait sajátitják el egy ipari iskolában.

Súlyos incidensek Bolíviában

LA PAZ. (Agerpres.) —
Oruroban folytatódnak a diákok és a hatóságok közötti sulyos incidensek s Bolivia más városaiból is összecsapásokat jelentenek.

A France Presse hiradása szerint az oruroi incidensek során négy diák meghalt, 15 megsebesült. A tartomány bányaközpontjában müködő szakszervezetek vezetősége közösséget vállalt a diákokkal és az Estenssoro-kormány ellen mozgósitotta a lakosságot.

A boliviai fővárostól mintegy 600 kilométerre délkeletre fekvő Sucre városban is incidensek voltak. A diákok megtámadták a középületeket, a városházát s szétzuzták a Radio Libertad adóállomás berendezéseit. Sucre megye prefektusa kénytelen volt a tüntetések után lemondani.

A diákok kedden emlékiratot nyujtottak át Paz Estenssoronak s ebben felsorolják követeléseiket. Mindenekelőtt az ostromállapot megszüntetését, az alkotmányos szabadságjogok helyreállitását követelik.

Amint az UPI jelenti, több, munkások által elfoglalt rádióállomás felszólitotta a bányászokat, hogy fegyverkezzenek fel és szervezzenek felvonulást az elnöki palotához.

A boliviai elnök parancsot adott a „nemzeti forradalmi mozgalom" miliciájának, hogy tegyen sürgős intézkedéseket a tüntetők ujabb támadásainak elháritására.

Körideu...

LONDON. Patrick Gordon Walker, Anglia külügyminisztere november 19-én és 20-án részt vesz Genfben az Európai Szabadkereskedelmi Egyesülés miniszteri tanácsának megbeszélésén.

LONDON. Giuseppe Saragat, Olaszország külügyminisztere november 5-én hivatalos látogatásra Londonba érkezik.

NEW YORK. Dimitri Bitsziosz, Görögország állandó ENSZ-képviselője levelet intézett a Biztonsági Tanácshoz s ebben rámutat, hogy október 22-én Törökország két katonai repülőgépe megsértette Görögország légiterét a Mytilini-sziget övezetében.

PRÁGA. Prágában kiadták a régi szláv nyelvek szótárát. A szójelentéseket cseh, orosz és német nyelven ismertetik.

LUSAKA. Lusakaban október 27-én lerakták annak a kollégiumnak az alapkövét, amelyben a természeti erőforrások fejlesztését tanulmányozó szakembereket fogják kiképezni.

LAGOS. Lagosban megnyilt az afrikai müszaki együttmüködés kérdéseivel foglalkozó bizottság adminisztrativ bizottságának rendkivüli értekezlete.

LONDON. Kedden sürü köd ereszkedett Londonra és az ország délkeleti megyéire, zavart okozva a közlekedésben.

BONN. Ilhami Szankar török honvédelmi miniszter megbeszélést folytatott Kai Uwe von Hassel nyugatnémet honvédelmi miniszterrel.

DZSAKARTA. Nyugat-Jávában október folyamán kétszer okozott sulyos károkat a Besini és Bondojudo-folyók áradása. A halálos áldozatok száma harmincöt.

TOKIÓ. Az idei első félévben 97 millió dollár volt Japán fizetési mérlegének deficitje, amely jelenleg már 121 millió dollárt tesz ki.

DELHI. A most épülő Himmatnagar—Udaipur-i vasutvonalon beomlott egy alagut. Kilenc ember meghalt, három megsebesült.

BELGRÁD. Tulszi Giri, a nepáli minisztertanács elnöke hivatalos látogatásra Jugoszláviába érkezett.

MOSZKVA. Paul Hasluck osztrák külügymniszter Moszkvába érkezett nem hivatalos látogatásra.

KATMANDU. Egy héttagu japán expedició megmászta a Himalája 7255 méter magas Fehércsucsát.

BÉCS. Kedd este közepes erősségü földrengés volt Ausztriában. Emberéletben nem esett kár.

WASHINGTON. John Glenn ezredes, az első amerikai ürhajós kilépett az USA ürhajósainak csoportjából. Glenn egy magáncég szolgálatába akar állni.

Napi kommentár

Az angol gazdaság Fehér Könyve

Hétfőn hivatalos dokumentumot adtak ki Londonban „A gazdasági helyzet. Őfelsége kormányának nyilatkozata" cimmel. Ujságiró körökben a dokumentumot elnevezték a brit gazdaság Fehér Könyvének. A dokumentum taglalja a volt konzervativ kormánytól örökölt legfontosabb gazdasági és pénzügyi problémákat s nyolc pontból álló tervet ismertet a helyzet javitására.

Elsősorban az angol fizetési mérleg deficitjével foglalkozik, rámutat, hogy az 1964. évi végleges adatok valószinüleg 700—800 millió font sterling deficitet fognak mutatni. A nyilatkozat kiemeli, hogy ha nem történik változás a gazdaságpolitikában, a deficit ugyanilyen minősithetetlen szinten maradhat 1965-ben is. A dokumentum rámutat, hogy ilyen körülmények között azonnali intézkedésekre van szükség, de megjegyzi: ezek szigoruan ideiglenesek lesznek s az illetékesek a fizetési mérleg javulásával vissza fognak térni rájuk. A behozatal terén határozott lépést irányoznak elő: az összes importáruk vámilletékeit 15 százalékkal emelik, kivéve az élelmiszerek, a nem feldolgozott dohány és a legfontosabb nyersanyagok vámilletékeit. Ez az azonnal hatályba lépő intézkedés elsősorban az import jelenlegi szinvonalának lényeges csökkentését szolgálja.

Másodsorban az exportáló cégek könnyitéseket kapnak; csökkentik továbbá a kiviteli termékek egyes közvetett illetékeit. A kőolajipari termékeknél, járműveknél és ipari termékeknél ez a csökkentés átlagosan eléri az áru értékének 1,5 százalékát. Előirányozzák továbbá a kivitel más fellenditési lehetőségeinek utólagos megvizsgálását, többek között bővitik az exporttal kapcsolatos hitelkönnyitéseket valahányszor megállapitást nyer, hogy ez gyarapitja a külföldről származó jövedelmeket.

Egyéb intézkedések között tervet dolgoznak ki a munkatermelékenység növelésére, hogy ez uton bővitsék a jövedelmi forrásokat (Harold Wilson miniszterelnök hétfőn éppen erről tárgyalt a Brit Szakszervezetek Kongresszusának képviselőivel, valamint a Brit Iparágak Szövetsége és más munkáltatói szervezetek küldötteivel). Emelni kivánják továbbá a munkások szakképzettségének szinvonalát, összhangban a technológiai haladással, gyorsabb ütemben fejleszteni akarják az ország elmaradt tartományait, felülvizsgálnak egyes kisebb jelentőségü gazdasági kiadásokat, különösképpen ugynevezett „tekintély-terveket" (a kormány ezzel kapcsolatban már közölte is a francia kormánnyal, hogy a lehető legrövidebb időn belül felül akarja vizsgálni a Concorde szuperszonikus személyszállitó repülőgép közös építési tervét, ami a jelenlegi számitások szerint Nagy-Britannia számára 150 millió font sterlingbe kerülne). Ezenkivül a parlamenti ülésszak hivatalos megnyitása alkalmával szociális intézkedési tervet jelentenek be. Végül a program előirányozza, hogy valahányszor szükségesnek mutatkozik, megbeszéléseket folytatnak a Nemzetközi Valuta Alappal abból a célból, hogy Nagy-Britannia élhessen a tagsági minőségből származó jogaival.

A dokumentum befejezésül leszögezi: a kormány reméli, hogy ezek az azonnali intézkedések fékezni fogják a jelenlegi gazdasági tendenciát és kedvező irányba terelik a gazdaságot.

★

George Brown gazdaságügyi miniszter és James Callaghan pénzügyminiszter hétfőn együttes sajtóértekezletet tartott. A két miniszter rámutatot a szóbanforgó intézkedések szükségességére. Londoni ujságiró körökben ugy vélik, hogy egy hónap mulva az intézkedéseknek megfelelően kidolgozzák az ország „őszi költségvetését". Hasonlóképpen megfelelő törvényeket is elfogadnak.

Liviu Rodescu
az Agerpres londoni tudósitója

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Stejarului utca 2—4 szám. Telefon: szerkesztőség: 16—92, 30—87, 35—69. Kiadóhivatal: 28—34. Nyomda: 30—93, 20—77. Tip. I.P.B.A. 40468